PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 198 (7692)

TRST, sobota, 5. septembra 1970

POGAJANJA O MIRU NA BLIŽNJEM VZHODU DEJANSKO PREKINJENA

Egipt je danes uradno zavrnil ameriške obtožbe kršitev premirja ob Sueškem prekopu

ZDA so zahtevale od Sovjetske zveze in Egipta «naj popravita stanje ob Sueškem prekopu, kjer so ugotovile kršitev prekinitve ognja» - Izrael ne bo nadaljeval z razgovori v New Yorku, dokler ne bodo ZDA ukazale odstranitev egiptovskih raketnih izstrelišč

KAIRO, 4. — Egipt je danes uradno zavrnil odtožbe, da je kršil sporazum o prekinitvi ognja in je hkrati obsodil Izrael kršitve premirja. Predstavnik egiptovskega zunanjega ministrstva je izjavil, da je zunanji minister Riad sporočil danes ameriškemu predstavniku v Kairu Bergusu, da so izjave ZDA o kršitvi premirja na Bližnjem vzhodu na egiptovski strani «zelo daleč od resnice». Predstavnik zunanjega ministrstva je dejal, da je Riad povedal Bergusu, da je Izrael večkrat prekršil prekinitev ognja z gradnjo obrambnih naprav na vzhodni strani Sueškega prekopa in je dodal: «ZDA niso ničesar izjavile glede teh kršitev, čeprav so jim dobro znane».

Ameriško zunanje ministrstvo pa je danes sporočilo, da so zahtevali od Sovjetske zveze in Egipta, naj popravita stanje ob Sueškem prekopu, kjer so ZDA ugotovile kršitev prekinitve ognja. Predstavnik zunanjega ministra McCloskey ni hotel povedati drugih podrobnosti o tej zahtevi. Kljub temu pa so dobro obveščeni krogi v Washingtonu izjavili, da bi vlada ZDA želela umik sovjetskih raket, ki naj bi jih namestili na področju premirja ob Sueškem prekopu po 8. avgustu.

Iz Moskve pa sporočajo, da je tamkajšnji ameriški veleposlanik Beam obiskal namestnika sovjetskega zunanjega ministra Vinogradova, kateremu «je izrazil zaskrbljenost za kršitev premirja ob Sueškem prekopu, ki lahko postavi v nevarnost razgovore o miru v New Yorku». Ameriško veleposlaništvo v Moskvi pravi, da ne gre pri tem za protest in je pojasnilo, da je šlo predvsem za izmenjavo informacij med dvema državama o položaju na Bližnjem vzhodu. Čeprav Vinogradov ni odgovoril na ameriške pripombe, je zagotovil Beamu, da bodo njegova sporočila proučili.

Donald Bergus, ki zastopa koristi ZDA v Egiptu je bil odpoklican v Washington na posvetovanja v zvezi z nastalim položajem po sporočilu ameriškega zunanjega ministrstva, da je Egipt napravil nekatere spremembe na področju Sueškega prekopa po premirju.

Glavni tajnik OZN U Tant se je danes vrnil v New York po obisku v Jugoslaviji in Adis Abebi, kjer se je udeležil konference na vrhu organizacije afriške enotnosti. Po prihodu na sedež Združenih narodov je U Tant izjavil, da ne vidi druge alternative, kot politično rešitev spopada na Bližnjem vzhodu in poudaril, da je rešitev «še vedno možna». U Tant je dodal: «Obstajata dve plati tega vprašanja: ena se nanaša na domnevno kršitev sporazuma o prekinitvi ognja in druga na razgovore pri veleposlaniku Jarringu. Slednja nima nič skupnega s prvim vprašanjem in štiri velesile vztrajno zahtevajo nadaljevanje razgovorov pri veleposlaniku Jarringu.

Današnji kairski dnevnik «Al Gomhouria», ki objavlja agencijske vesti o ameriških obtožbah pod naslovom «Amerika obtožuje Egipt» in pravi, da je sporočilo zelo hudo. Po drugi strani pa «Al Akhbar» objavlja te vesti pod naslovom «Amerika se je podredila Izraelu» in pripominja, da je pred nedavnim obrambno ministrstvo ZDA izjavilo, da izraelske obtožbe ne preoričujejo». Po drugi strani pa egiptovski minister Heikal piše v listu «Al Ahram», da ni mogoča vojaška rešitev spora na Bližnjem vzhodu in da je edina pot politična rešitev. Heikal podpira sedanjo politiko predsednika Naserja in pravi: «Ni mogoča nobena mirna rešitev medtem ko sovražnik zaseda naše ozemlje, ki ga ne bo zapustil, če ga ne bomo prisilili. Ni mogoča vojaška rešitev, ker nobena sila na svetu ne more doseči vseh svojih ciljev. Zato menimo, da je edina pot politična rešitev, kar pomeni izkoristiti vojaški, gospodarski in diplomatski pritisk za dosego teh smotrov».

V Izraelu niso zadovoljni z ameriško ugotovitvijo, da je Izrael kršil premirje, čeprav so danes v Washingtonu sporočili, da bi vlada ZDA želela da Egipt vzpostavi na področju premirja ob Sueškem prekopu stanje izpred 8. avgusta. Izraelski «jastrebi», ki jih vodi obrambni minister Dayan, zahtevajo, da washingtonska vlada naroči Egiptu umik vseh raketnih izstrelišč, ki so bila po njihovem mnenju postavljena ob Sueškem prekopu po premirju. To stališče je po zadnjih vesteh iz Tel Aviva prevladalo tudi na zadnji seji izraelske vlade.

Predsedstvo izraelske vlade je sporočilo, da bo predsednica Golda Meir odpotovala v ZDA prihodnji teden in ne šele v oktobru, kot je bilo svoj čas napovedano, na proslavo 25-letnice ustanovitve Združenih narodov. V jeruzalemskih političnih krogih pravijo, da se bo Meirova takoj po prihodu v ZDA gotovo sestala s predsednikom Nixonom in z njim obravnavala vprašanje «kršitve premirja na egiptovski strani». Isti krogi menijo, da bo Izrael prekinil svojo udeležbo na razgovorih za mir v New Yorku, dokler ne bo izraelska vlada obveščena, kakšne ukrepe namerava sprejeti washingtonska vlada, da se «vzpostavi na področju premirja ob Sueškem prekopu stanje izpred 8. avgusta». V Jeruzalemu poudarjajo, da še ni jasno, ali bo Izrael popolnoma zapustil pogajanja, če ne bodo Egipčani umaknili svojih raketnih izstrelišč. Hkrati pa ne izključujejo možnosti, da bo izraelska vlada predlagala nov sporazum o premirju ter da bo zahtevala proste roke, da lahko sprejme pobude, ki jih ima za potrebne glede kršitve premirja na egiptovski strani.

Kot vidimo torej, je položaj zelo resen in obstaja velika nevarnost, da bodo pogajanja za mir na Bližnjem vzhodu v New Yorku propadla. Izraelsko stališče in vztrajanje na Dayanovih zahtevah postavlja washingtonsko vlado v izredno težak položaj, kar izhaja tudi iz toliko uradnih in poluradnih stališč washingtonske vlade in njenega zunanjega ministrstva. Po eni strani iz Washingtona poročajo, da vlada želi, da bi Egipt odstranil raketna izstrelišča, ki naj bi bila nameščena po premirju. V Moskvi pa je ameriško veleposlaništvo sporočilo, da veleposlanik Beam ni protestiral pri Vinogradovu, marveč ga je samo obvestil o stališču ZDA. Iz tega izhaja, da je Washington v veliki zadregi, da ne namerava zaostriti vprašanja kršitve premirja pri SZ, hkrati pa, da se ne namerava zameriti Izraelu. Zato mu tudi obljublja «neomejeno vojaško pomoč». Toda izraelski «jastrebi» se s tem ne zadovoljujejo in hočejo zaostriti položaj do skrajnosti, morda celo do razbitja pogajanj v New Yorku.

Danes se je egiptovski predstavnik na arabsko - izraelskih pogajanjih veleposlanik Zayyat ponovno sestal z Jarringom. Pred sestankom je izjavil časnikarjem, da se je že razgovarjal z ameriškim predstavnikom pri OZN Yostom in da se bo po sestanku z Jarringom srečal s sovjetskim in francoskim predstavnikom. Čeprav Zayyat ni hotel dati nobene izjave glede izraelskih obtožb o kršitvi premirja, je poudaril, da je največja ovira za mir «odsotnost izraelskega predstavnika v New Yorku». Po vesteh iz Jeruzalema pa se ta ne bo vrnil v New York tako kmalu. Dobro obveščeni politični krogi pravijo, da Tekoah ne bo odpotoval na razgovore z Jarringom, preden se ne bo predsednica vlade Meirova sestala z Nixonom in od njega osebno izvedela, kaj nameravajo ZDA ukreniti glede egiptovske kršitve premirja.

Položaj v Jordaniji je še vedno izredno zapleten. Po sporočilu organizacije «Al Fatah» iz Bejruta organizacije palestinskega odporniškega biganja zavračajo vsak stik z jordansko vlado, dokler bo jordanska vojska ostala na svojih položajih v amanskem predmestju. Isto sporočilo pravi, da je prišlo tudi danes popoldne do oboroženih spopadov v Amanu med palestinskimi gverilci in huseinovimi vojaki.

V Kairu so sporočili, da se bo jutri sestal svet arabske zveze, ki bo razpravljal o položaju v Jordaniji. Jordanska vlada bo predlagala naj svet sprejme poziv kralja Huseina, da se napravi konec spopadom med jordanskimi vojaki in palestinskimi gverilci. Kralj Husein je včeraj pozval voditelje palestinskega odporniškega gibanja in svojo vlado, naj storijo vse, da se vzpostavi red in zakon v Jordaniji na osnovi sporazuma, ki so ga dosegli preteklega junija. Kralj je naprtil krivdo za sedanje spopade prav nespoštovanju tega sporazuma.

V LUSAKI JE ŽE VSE PRIPRAVLJENO

Pričakujejo okrog 60 delegacij na tretji konferenci neuvrščenih

Zambijski tisk še posebno poudarja prisotnost na konferenci predsednika Tita in njegovo vlogo pri uveljavljenju politike sožitja

(Od našega dopisnika)

LUSAKA, 4. — V Lusaki je že vse pripravljeno za bližnjo konferenco neuvrščenih držav. Vse ulice in trgi so okrašeni s cvetjem in zastavami. V glavno mesto Zambije so že prispeli posamezni člani delegacij, ki sodelujejo v pripravljalnem odboru konference. Te dni zlasti pa v nedeljo bo takorekoč vsa Lusaka pozdravila visoke goste iz raznih delov sveta. Prihod predsednika Tita je napovedan za nedeljo. Zambijski listi te dni v raznih člankih o pomenu konference posebno poudarjajo vlogo jugoslovanskega predsednika pri uveljavljanju in širjenju politike koeksistence neuvrščenosti. Zambijska vladi si močno prizadeva, da bi konferenca neuvrščenih držav kar najbolj uspela ne samo v tehničnem pomenu pač pa predvsem v vsebinskem pogledu. To še posebej zavoljo tega, ker je očitno da sedanji trenutek in mednarodni položaj postavljata prav pred neuvrščene vrsto novih in zlasti zapletenih problemov, kot je to bil primer beograjske in kairske konference.

Povsem so se od tedaj spremenili odnosi med blokovskimi silami. Veliko spremembo so doživeli v tem času tudi sami odnosi znotraj neuvrščenega sveta. Po eni strani je očitno, da bo Lusaka dokaz, kako se je število neuvrščenih držav povečalo in najbolj optimistični Zambijčani računajo na prihod okoli 60 delegacij. Po drugi strani pa je prav tako očitno da so spremenjeni odnosi blokovskih držav do posameznih neuvrščenih držav in do mnogih mednarodnih problemov tudi glede odnosov velikih sil, v marsičem pa je spremenjen tudi sam položaj posameznih neuvrščenih držav. Ne gre zatajiti dejstva, da vladajo med mnogimi neuvrščenimi še razna medsebojna nerešena vprašanja, kar vsekakor utegne najti odmev na sami konferenci. Zambijska vlada je zlasti vložila vse svoje sile, da bi pripravila arabske dežele k čimbolj konstruktivnemu sodelovanju na konferenci. Zato posebej poudarja, da bo morebitni prihod egiptovskega predsednika nudil priložnost, da se reši vprašanje krize na Bližnjem vzhodu na konferenci.

Kot je razvidno iz uradnih poročil bo egiptovsko delegacijo vodil samo zunanji minister. Na splošno prevladuje v političnih krogih Lusake prepričanje, da bo konferenca dosegla svoj namen in da bo odprla nove vidike za to delovanje neuvrščenih držav v novih spremenjenih mednarodnih pogojih, da bo dosegla enotnost glede poglavitnih problemov in poudarja težnjo neuvrščenih sil, da tudi v prihodnje ostanejo samostojni mednarodni dejavnik. S tem bi tudi konferenca ustregla namenu zaradi katerega je bila sklicana.

D. KOSMRLJ

Moro na uradnem obisku v prijateljskem Tunisu

Gre za štiridnevni uradni obisk italijanskega zunanjega ministra

TUNIS, 4. — Italijanski zunanji minister Moro je dopoldne pričel razgovore s predstavniki Tunisa. Ob 9.30 se je sestal s tuniškim zunanjim ministrom Mohamedom Masmoudijem, s katerim sta dobrih 40 minut obravnavala vprašanja skupnega interesa. Tunizijski zunanji minister je dejal, da gre za razgovor z ministrom prijateljske države, s katero jo povezujejo geografske zgodovinske in druge prijateljske tradicije. Vse to kar so do sedaj napravili, je tako dobro, da je koristno, da se nadaljuje po tej poti.

Italijanski zunanji minister Moro pa je podčrtal dvostranska vprašanja, pri katerih ne prihaja do nobenega spora, zaradi česar lahko obravnavajo tudi vprašanje Sredozemlja, saj gre za področje, na katerem je treba živeti in sodelovati.

Letos se je še bolj zaostrila v Italiji «kriza hrušk in breskev». Po dosedanjih ocenah bodo uničili nad tri milijone stotov sadja, ki ga ne morejo prodati. V resnici pa gre za neurejeno prodajno mrežo in za špekulacijo posredovalcev, ki nočejo odkupovati razpoložljivih količin sadja, da lahko držijo visoke cene. Samo v Ferrari so letos uničili že nad 800 tisoč stotov hrušk in breskev. Sadjarji so v prejšnjih dneh priredili v raznih krajih številne demonstracije. Na sliki vidimo, kako demonstrativno delijo sadje prebivalstvu brezplačno in zahtevajo učinkovite ukrepe za premostitev krize

VČERAJ PONOVNI MEDMINISTRSKI SESTANEK

Različna stališča o izvajanju reform o zdravstvu in zavarovalnih ustanov

Na kongresu mladinskega gibanja KD je prevladalo «oporečniško» ozračje

RIM, 4. — Danes je bil drugi sestanek posvečen vprašanjem reforme zdravstva, kateremu je predsedoval predsednik vlade Colombo in na katerem so bili prisotni: minister za zaklad Ferrari Aggradi, za proračun Giolitti, za finance Preti, za zdravstvo Mariotti, za delo Donat Cattin, za notranje zadeve Restivo, prisotna sta bila tudi podtajnik za delo Rampa in generalni državni računovodja Stammati.

Po sestanku je bilo izdano uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da so proučili razne aspekte zavarovalnih ustanov in reformo bolnišnic. Minister Preti je dejal, da se bodo še posebej sestali ministri, ki so neposredno zainteresirani za to vprašanje. Nato je povedal, da gre za ključno vprašanje reform.

Danes je torej prišlo do drugega sestanka o reformi zdravstva, ki vključuje reforme zavarovalnih ustanov in reformo bolnišnic. V tej zvezi so tajništva vsedržavnih sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL preučili vladni dekret od 24. avgusta še zlasti v zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na zdravstvo in na zavarovalne ustanove. Predstavniki sindikatov uslužbencev bolnišnic so mnenja, da gre za vladni dekret, ki govori o reformi in to o prvenstveni reformi glede zdravstva, v resnici pa reformo postavlja v daljno bodočnost in gre za stvarno nevarnost, da do reforme sploh ne bo prišlo. Zaradi tega so vse tri sindikalne organizacije v skupnem sporočilu zaključile, da so zdravstveni delavci proglasili sindikalno gibanje in niso izključili možnosti borbe vseh zainteresiranih zaposlenih, kolikor ne bi prišlo med razgovori med vlado in sindikalnimi organizacijami do pozitivnih rezultatov.

Glede zdravstva je predsedstvo vsedržavne Kmečke zveze zahtevalo sestanek s predsednikom vlade in ministrom za zdravstvo, da bi se pomenili o zdravstveni reformi in o enotni vsedržavni zdravstveni službi. V svojem poročilu pravi «Alleanza», da je treba upoštevati podrejeni položaj kmetov, saj nijh bolniška blagajna nudi zelo slabe usluge, po drugi strani pa morajo kmetje plačevati vedno višje prispevke. V torek se bo sestal izvršni odbor organizacije in bo preučil položaj v zvezi z ukrepi, ki jih predvideva vladni dekret.

Danes se je nadaljeval kongres vsedržavnega mladinskega gibanja krščanske demokracije, ki je imel ponovno odločno «oporečniško» obeležje, saj je na njem prišlo celo do ostrega napada na kongres «z leve», ko je delegat Reggio Emilie Castagnetti dejal, da gre za «kongres utrujencev». Delegat tega naprednega italijanskega področja je dejal, da kongres izraža «sporazume o oblasti», zaradi katerega je gibanje opustilo odločilne izbire, na katerih temelji razprava. V bistvu gre pa za vprašanje sedanje oblasti in za logiko kapitalističnega razvoja. Ta vprašanja je treba rešiti z odločilnim prispevkom delavcev pri oblasti, z ustanovitvijo novih enot na terenu, ki naj zlomijo strankarsko strukturo. Krščanska demokracija mora premostiti «meglasistično iluzijo». Gre za boj za izvajanje reform in za premostitev sedanjih partijskih odnosov.

Delegat Perugie je dejal, da ni mogoče zavračati delu italijanskih državljanov pravico, da se ločijo, saj gre za priznanje njih državljanskih in osebnih pravic.

Zanimivo je bilo stališče «prijateljev poslanca Mora», ki so predložili svojo resolucijo, v kateri pozivajo vse sile, ki težijo k levici, da okrepijo Krščansko demokracijo s svojo politično močjo in s svojimi kulturnimi in drugimi zmogljivostmi.

Danes popoldne je na kongresu govoril tajnik Krščanske demokracije Forlani, ki je med drugim dejal, da morajo vsi oni, ki hočejo delovati v okviru stvarnosti in v okviru naprednih načel, upoštevati tudi težave pri napredku političnega sistema in dosežke, katere je bilo mogoče ustvariti na osnovi obstoječih političnih sil. Forlani je nadaljeval, da spoštuje avtonomijo združenj, za katere so nekdaj uporabljali izraz «sopotniki» in glede katerih sedaj govore o gibanjih, ki se zavzemajo za napredek socialnih vprašanj.

Danes so v poslanski zbornici razdelili proračun ministrstva za turizem in predstave za prihodnje leto, ki predvideva 68 milijard izdatkov in ki je za 6 milijard višji od letošnjega proračuna.

Na današnjem zasedanju je Piero Pignatta, katerega bodo po vsej verjetnosti izvolili za naslednika vsedržavnega delegata mladinskega gibanja KD na mesto Bonalumija, izjavil, da je treba braniti levi center kot jamstvo za demokratično ravnovesje, medtem ko je treba voditi politično strategijo: 1. Treba je obnoviti vlogo KD glede ljudskih zahtev. 2. Treba je podpirati «linijo Berlinguer». 3. Treba je ustvariti pogumne odnose med sindikalnimi silami, ki se zavzemajo za drugačen in naprednejši gospodarski razvoj.

Podrobnosti o bombnem atentatu v Atenah

Med zapuščino ubite Marie Elene Angeloni so našli številne fotografije njenega sinčka

ATENE, 4. — Grške oblasti, policija in vsi policijski organi, so pričeli z mrzlično preiskavo v zvezi z atentatom, med katerim sta izgubila življenje mlada Italijanka Marija Angeloni in ciprski študent Tsekuris. Vladni tisk pravi, da gre za nekaj podobnega, kot se je zgodilo v Italiji z Valpredo in da je bila Marija Angeloni velika prijateljica ter podpornica italijanskih anarhistov.

Po vesteh italijanske kvesture in političnega oddelka iz Milana ni bila Maria Elena Angeloni nikoli med vidnimi predstavniki odporniškega grškega gibanja, niti se ni udeleževala manifestacij tega gibanja. Milanska kvestura je preiskala njeno stanovanje: našli so malo denarja, njene osebne stvari in nič drugega zanimivega. Našli pa so tudi številne fotografije njenega sinčka Fridrika, ki ima sedaj devet let, katerega je imela s svojim možem doktorjem Vanierom Gaggio, s katerim je že nekaj let ločena.

Politični oddelek milanske kvesture je danes tudi sporočil, da niso našli nobenega «obtožilnega materiala». Zanikali so možnost, da je prišlo do organizacije atentata v Milanu, možno pa je, da so pripravili bombo v nekem drugem italijanskem mestu.

Tito in Tepavac odpotovala v Lusako

RIM, 4. — Po uradnih vesteh je danes popoldne prispel iz Beograda jugoslovanski zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac, ki je zvečer odpotoval v Lusako, kjer bo sodeloval na konferenci nevezanih držav. Na letališču ga je sprejel načelnik oddelka za protokol zunanjega ministrstva veleposlanik Contucci.

Po istih vesteh je danes opoldnoči odpotoval v Lusako predsednik jugoslovanske republike maršal Josip Broz Tito.

U Tant se ne bo udeležil konference neuvrščenih v Lusaki

LUSAKA, 4. — Tu so sporočili, da glavni tajnik Združenih narodov U Tant se ne bo udeležil konference na vrhu neuvrščenih držav, ki se bo začela prihodnji teden v zambijskem glavnem mestu. Vest je sporočil ravnatelj urada Združenih narodov za mednarodne konference. Pojasnil je, da je treba upoštevati, da bo konferenca «politične narave» in da zato U Tant noče dati vtisa, da javno podpira neuvrščene države proti drugim državnim blokom.

Saragat končal počitnice

RIM, 4. — Predsednik republike Saragat je končal poletni dopust in se je vrnil v prestolnico iz Val D'Aoste. Na letališču ga je pozdravil predsednik vlade Colombo, s katerim se je Saragat zadržal v kratkem razgovoru.

RIM, 4. — Predsednik Afganistana Nour Ahmed Emagi je danes prispel v Rim iz Varšave. Med potovanjem se je zadržal v Jugoslaviji in Poljski in je sedaj nadaljeval svoje potovanje v Lusako.

BONN, 4. — Tudi v Bonnu so pripravili izredne varnostne ukrepe, ko je prispel na uradni obisk predsednik Indonezije general Suharto. Suharto je danes imel razgovore s predstavnikom zahodnonemške republike Hainemanom in z najvišjimi predstavniki Zvezne nemške republike.

DIPLOMATSKE POTEZE LUTKOVNE VLADE V KAMBODŽI

Lon Nol hoče na «vrh» v Lusaki

PHNOM PENH, 4. — Sihanukovi partizani so spet stopili v ofenzivo in napadi s treh strani mesto Saang, na zahodnem bregu reke Bassac, 30 kilometrov južno od kamboške prestolnice. Pritisk na prestolnico, ki traja že nekaj tednov, se torej ni prekinil in zahteva od najemniške vojske generala Lon Nola psihološke pripravljenosti na končni spopad, ki je za sedaj še neaktualen. Od tod poskusi Lon Nolove lutkovne vlade, da prebivalstvo glavnega mesta in svetovno javno mnenje privlačijo s pobudami zunanjepolitičnega značaja, ki pa imajo zgolj retorični pomen. Še včeraj je Lon Nol objavil svoja pisma državnim poglavarjem neuvrščenih dežel, sedaj pa objavlja «belo knjigo» o komunistični «infiltraciji» v Kambodžo. Bela knjiga, s katero bo nastopil v Lusaki (če mu bo uspelo) vsebuje niz dokumentov, ki naj bi dokazovali, da so vietkongovci zares ustanovili svoje baze na kamboškem ozemlju. Kot znano je ameriškim intervencionistom uspelo dokazati obstoj teh «svetišč», kot so jih v žargonu imenovali, sedaj pa se s tem skuša sam Lon Nol. Tako objavlja zapisnike neke konference z zastopniki Severnega Vietnama dva dni pred državnim udarom, med katerim je bil odstavnjen princ Sihanuk. Med dokumentacijo je s strani DR Vietnama samo pismo predsednika vlade Pham Van Donga, ki jamči «suverenost in neodvisnost neuvrščene Kambodže», kar pa seveda ne gre šteti severnim Vietnamcem v krivdo.

Lon Nol skuša na ta način priti v Lusako, ker upa, da bi ji priznanje, da je «neuvrščena država» zbrisalo madež ameriške intervencije in tudi oznako, da predstavlja samo vojaško kasto, ki nadzoruje vsega le prestolnico in malenkostni del kamboškega ozemlja.

Odvisnost Kambodže, točneje njene najemniške vojaške vlade, ki ji predseduje Lon Nol, dokazuje tudi sklep avstralske vlade, da bo podvojila svojo finančno pomoč lutkovni vladi v Phnom Penhu.

Medtem pretresa Sajgon huda politična kriza, ki so jo, po zmagi opozicijskih strank na delnih volitvah, povzročili invalidi lutkovne vojske. Gre v glavnem za vojake sajgonske najemniške vojske, ki so naveličani izigravanja vojaških in političnih krogov, ki se vdinjajo vsakršnemu podkupovanju in ne zmorejo resne politike do svojih podrejenih. Tak je primer invalidov, ki so predvčerajšnjim zasedli svoj sedež, ki se nahaja v Cholonu (kitajski četrti Sajgona), se v njem zabarikadirali in z orožjem, ki so ga zaplenili razoroženim ameriškim vojščakom, vzdržali do poznega večera. Bilo jih je štirideset, ko so ameriški vojaki, ob pomoči sajgonskih najemnikov, vdrli v sedež združenja invalidov in razorožili svoje bivše sobojevnike.

Mednarodne tiskovne agencije posvečajo tudi veliko pozornost usodi zahodnih dopisnikov, ki so padli v roke Sihanukovih partizanov. Tako poročajo, da so bili štirje ameriški dopisniki iz Kambodže, ki so jih partizani zajeli, ubiti. Ustreljeni so bili, ko so poskusili zbežati iz taborišča partizanskih enot, kamor so jih odpeljali.

Član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Edvard Kardelj se je včeraj sestal v dvorcu Stermol pri Tržiču z delegacijo zahodnonemške socialdemokratske stranke, ki jo vodi podpredsednik stranke in predsednik parlamentarne skupine SPD Herbert Wehner. Pogovora so se udeležili tudi vodilni člani Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Slika prikazuje Kardelja in slovenske voditelje v razgovoru s člani delegacije SPD

S PREDAVANJEM BELGIJSKEGA IZVEDENCA STABENOWA

Na tržaški univerzi zaključen XI. mednarodni tečaj o prevozih

Tečaj je trajal tri tedne - Med predavanji skupni izleti in obiski raznih tržaških industrij

Tritedenski tečaj o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti, ki je bil letos enajstič v prostorih gospodarske fakultete na tukajšnji univerzi, se je včeraj zaključil. Zadnje predavanje je imel belgijski strokovnjak dr. W. Stabenow, ki že od vsega začetka spremlja mednarodne tečaje o tem problemu na naši univerzi, in ki je razvil najprej temo o deželni politiki v EGS, nato pa še temo o koordinaciji med deželno in prometno politiko v šesterici.

Glede deželne politike v Evropi je govornik povedal, da rimski sporazum iz leta 1957, na osnovi katerega se je razvila Evropska gospodarska skupnost, ne nalaga deželam članicam skupnosti nobene naloge, naj preidejo na takšno ali drugačno deželno politiko, ampak jim glede tega dopušča precej svobode. Komisija Evropske gospodarske skupnosti meni, da je treba v današnji fazi razvoja šesterice prevzeti nekaj specifičnih ukrepov glede vodenja deželne politike. Oktobra 1969 je zato komisija tudi stvarno predlagala Evropskemu svetu, naj bi pri načrtovanju deželne politike v EGS upoštevali naslednje točke: a) skupno preučitev nekaterih dežel, za katere je treba pripraviti ustrezne razvojne načrte; b) možnost skupnih finančnih posegov v korist posameznih dežel; c) ustanovitev stalnega odbora za razvoj dežel in d) skupno skrb za javne in zasebne naložbe v okviru posameznih dežel.

Glede prometne politike v šesterici pa je predavatelj naglasil, da se mora v smislu rimskega sporazuma iz leta 1957 sprejemati vsak sklep, ki se nanaša na razvoj prometa in ki bi prav zaradi te lastnosti lahko zelo občutno vplival na življenjski standard in na obseg zaposlenosti v posameznih deželah, sprejemati na ravni Evropskega sveta, pri čemer pa morajo biti vsi svetovalci brez izjeme sporazumni. V sporazumu pa je v tej zvezi posebej poudarjeno, da se mimo pravkar navedenih principov lahko dovoli Zvezni republiki Nemčiji, da kompenzira gospodarsko škodo, ki jo je utrpela zaradi razdvojitve predvojne države, z uvedbo posameznih olajšav na področju prevozov. Ker veljajo te olajšave samo za določene teritorialne enote v zvezni republiki, je treba razumeti tudi to politiko kot sestavni element deželne prometne politike v EGS.

S tem se je zaključil letošnji tečaj o organizaciji prevozov v evropski šesterici. Na njem je nastopilo kakih 20 docentov iz zahodnoevropskih dežel in predvsem iz dežel članic Evropske gospodarske skupnosti. Med italijanskimi strokovnjaki je nastopil deželni odbornik za promet Varisco; slušateljev je bilo, kakor že večkrat omenjeno, okoli 90. Predavanj je bilo vsega skupaj devetnajst, ter so se med tri tedne trajajočim tečajem predavatelji in slušatelji udeležili raznih enodnevnih izletov, tako na primer na Lošinj, in obiskali nekatere industrijske obrate na Tržaškem (Aquila - Total, Dreher, Stock) in turistične zanimivosti (devinski grad, miramarski park, samo mesto, itd.).

C. Boniciolli komisar bolnišnice za pljučne bolezni

Včeraj je pokrajinski zdravnik v Trstu dr. Vincenzo Rocchetto izdal v okviru preureditve bolnišnic v naši deželi na podlagi zakona štev. 132 iz februarja 1968 odlok o imenovanju Claudia Bonicollija za komisarja začasne uprave deželne bolnišnice za pljučne bolezni, to je bivšega zdravilišča INPS za tbc na Trsteniku.

Ukrep predstavlja prvo dejanje v novi upravi bivšega zdravilišča INPS, ki je postalo javna bolniška ustanova, ki bo služila izključno potrebam naše dežele. Od 500 razpoložljivih postelj jih bodo namenili 300 za jetične, drugih 200 pa za druge pljučne bolnike. Pri tem bodo sprejeli predvsem starejše bolnike, tako da razbremenijo zdravstvene oddelke glavne bolnišnice, kjer je sedaj precej gneče.

Pospešitev tega ukrepa so pred kratkim zahtevali uslužbenci bolnišnice na sestanku z odbornikom za higieno in zdravstvo Devetagom. Predstavniki uslužbencev so tedaj izjavili, da je osebje pripravljeno čimbolj sodelovati, da bi se zaščitilo javno zdravje. Odbornik Devetag pa je zagotovil, da se bo zanimal za njihova vprašanja juridičnega in gospodarskega značaja.

NOVA DEŽELNA POBUDA

S pomočjo elektronskih strojev bodo izkoristili razne podatke

V 18 mesecih bodo analizirali podatke dežele in drugih krajevnih ustanov, kar bo služilo zlasti načrtovanju

V preteklih dneh je deželni odbor načel vprašanje, ki je zelo važno spričo posledic, ki jih te utegnejo imeti v zvezi z učinkovitostjo in smotrnostjo politične akcije dežele, to je vprašanje racionalizacije in mehanizacije, s katero naj bi v celoti izkoristili razne deželne gospodarske in socialne podatke.

Že dalj časa od tega so deželni funkcionarji navezali stike s posebnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z elektroniko. Po drugi strani pa je treba upoštevati posebne značilnosti javne uprave, ki se ločijo od značilnosti trgovskih in industrijskih podjetij. V javni upravi je namreč ves postopek bolj počasen. Kljub temu pa so na tem sektorju prešli iz študijske faze k operativni. Deželna uprava sicer ne razpolaga z lastnim elektronskim elaboratorjem, je pa mehanizirala skoraj vse svoje računovodstvo.

Po drugi strani pa je deželni odbor sklenil, da pojde še dalje in da bo skušal osredotočiti vse podatke o gospodarskih in socialnih dogajanjih. Na ta način bodo s pomočjo teh podatkov imeli celoten pregled na položaj v deželi, v kateri delujejo. To bo pospešilo ves birokratski postopek, tako da bo lahko deželna uprava bolj učinkovito posegala na gospodarske, družbene in kulturne sektorje.

V ta namen se je deželna uprava obrnila na neko veliko specializirano organizacijo, ki naj bi v 18 mesecih analizirala vse podatke, s katerimi razpolaga dežela, kakor tudi podatke občin, pokrajin in trgovinskih zbornic. Ustanovili bodo namreč nekakšno banko, ki ne bo zbirala denarja, marveč podatke v korist vse skupnosti.

Zaprisega dolinskega župana

Dolinski župan Dušan Lovrihа je včeraj ob 11.30 na prefekturi zaprisegel pred prefektom dr. Cappellinijem.

Prekinjena pogajanja za trgovinsko stroko

Sindikalne organizacije trgovinskih uslužbencev CISL, CGIL in CCdl. sporočajo, da so se včeraj sestale, ker še niso trgovci v Trstu uveljavili delovne pogodbe. To zamudo je treba pripisati dejstvu, da združenje trgovcev zahteva, da se ukinejo zakonske norme o ravnanju v primerih bolezni, ki veljajo v Trstu od 3. novembra 1918 in ki so bolj ugodne kot v drugih pokrajinah.

Sinoči bi bil moral biti v prostorih združenja trgovcev sestanek, na katerem bi moralo priti do dokončne rešitve. Toda združenje trgovcev je predlagalo, naj se sestanek odloži na torek 8. septembra. Sindikalna tajništva odločno protestirajo proti tej odložitvi in izjavljajo, da ne bodo več dopuščala takšnega ravnanja. Sindikati so se že domenili o morebitnem stavkovnem gibanju prihodnji teden, če ne bo rodil sestanek, ki bo v torek, nobenega uspeha.

● *Županstvo sporoča*, da bo občinski bazen «Bruno Bianchi» zaprt za javnost od 8. do 18. septembra zaradi vsedržavnega prvenstva v boksu, ki ga prireja italijanska vojska.

KORISTNA DEJAVNOST ZA STROKOVNO USPOSABLJANJE

Tečaji šole za kvalifikacijo gradbenih delavcev v Trstu

Tečaji se pričnejo 21. oktobra in jih lahko obiskujejo vajenci in delavci

21. oktobra se začnejo poklicni tečaji šolskega leta 1970-71 za delovodje, zidarje, železokrivce, tesarje, upravljavce žerjavov in vozače mehaničnih sredstev gradbene stroke.

V šolo se lahko vpišejo: gradbeni vajenci, težaki, ki bi radi postali kvalificirani delavci in ki niso starejši od 35 let, kvalificirani gradbeni delavci, ki nameravajo postati specializirani delavci, do 40. leta starosti, specializirani delavci, ki nameravajo postati delovodje, do 40. leta starosti.

Učna snov je različna, to je ustrezna značilnostim raznih tečajev. Glavni predmeti so naslednji: strokovno risanje, računstvo, geometrija, pouk o gradnjah, pouk o raznih merilnih napravah, o električnih napeljavah, o gradbenih strojih in o preprečevanju nesreč na delu.

Za kvalificirane delavce, ki hočejo postati specializirani, za delavce pri žerjavih in specializirane delavce, ki nameravajo postati delovodje, velja učni program o teoriji in večerni tečaji bodo trajali šest mesecev.

Za težake in za vajence, ki hočejo postati kvalificirani delavci, vsebuje tečaj teorijo v šoli in praktično usposabljanje na deloviščih raznih podjetij. Šola dobavlja brezplačno didaktični material.

Tečajnikom bodo dali na koncu tečaja posebno nagrado. Najboljšim tečajnikom posameznih tečajev pa bodo dali nagrado za zasluge. Vsem tečajnikom, razen tistim, ki se hočejo izučiti za delovodje, bodo dajali po 500 lir za obisk vsake lekcije, in sicer za povračilo potnih stroškov.

V devetem letu svojega obstoja daje šola za kvalifikacijo gradbenih delavcev v Trstu tem delavcem možnost, da se strokovno in poklicno spopolnijo. Posebno vabilo naslavlja šola na dečke, ki so končali obvezno šolo in se nameravajo vključiti v delovni sektor. Gradbeništvo lahko nudi z vrsto svojih specializacij znatne možnosti, ki pravnič ne zaostajajo za možnostmi drugih industrijskih sektorjev. Potrebna pa je primerna poklicna priprava. To nalogo opravlja gradbena šola, ki razpolaga z vsemi napravami in z izbranim učnim osebjem. Podpirajo jo tudi sindikalne organizacije delavcev in delodajalcev gradbene stroke.

TEČAJ ESPERANTA

V torek, 8. t.m. ob 20. uri se bo na sedežu Tržaškega esperantskega združenja v Ul. Trento začel osnovni tečaj mednarodnega jezika-esperanta v 12 lekcijah. Vpisovanje in informacije ob začetku tečaja.

Vespist podrl 7-letnega dečka

Včeraj popoldne je 7-letni Antonello Bruni iz Ul. Canova 18 v teku prečkal Ul. delle Doccie, ko ga je podrl 23-letni Francesco Caris iz Ul. Gianelli 36, ki je prav tedaj privozil s svojo vespo, namenjen v Ul. S. Pelagio. Deček se bo na ortopedskem oddelku bolnišnice zaradi nekaterih zlomov kosti na levi nogi moral zdraviti dober mesec.

Posredovanje CISL glede odpustov pri Ronsonu

Pokrajinska zveza CISL v Trstu sporoča, da je zaradi položaja, ki je nastal v podjetju Ronson, katero deluje v starem pristanišču v Trstu, posredovala pri ministrstvu za finance in pri prefektu. Delavcem grozijo namreč odpusti, prav tako pa je na kocki tudi nadaljevanje proizvodnje. Glavni tajnik Marinello pa je opozoril na položaj tudi vsedržavno tajništvo CISL.

Obvestilo SGZ

Slovensko gospodarsko združenje poziva svoje člane - lastnike javnih lokalov in trgovin, da javijo do vključno nedeljo 6. septembra t.l.

Začetek «študijskih dnevov» v Dragi

Danes popoldne se bodo v Dragi začeli «študijski dnevi», ki jih prireja katoliško «Društvo slovenskih izobražencev v Trstu». Današnji program predavanj je naslednji:

Ob 17. uri dr. Jože Goričan, univ. prog. iz Ljubljane govori o temi: «Socialna preobrazba slovenske družbe; sledi koreferat: Ciril Zlobec, pesnik in urednik «Sodobnosti» govori o temi: «Današnja slovenska idejno-kulturna stvarnost»; sledi koreferat in nato diskusija o obeh temah.

«Študijski dnevi» se nadaljujejo jutri dopoldne in popoldne, ko bodo govorili prof. Tomaž Pavšič, dr. Emidij Sulsič, dr. Erik Prunč, prof. Maks Miklavčič in prof. Edvard Kocbek. Predavanjem bodo sledili kratki koreferati in diskusija.

Danes se poročita
LUČKA BAREJ
in
BRUNO KRIŽMAN
Obilo sreče in zadovoljstva v novem stanu jima želijo odborniki prosvetnega društva Slavko Škamperle ter prijatelji in sorodniki. Pridružuje se Primorski dnevnik.

ŠOLA GLASBENE MATICE TRST

Vpisovanje gojencev traja do 12. septembra 1970 od 10. do 12. ure v prostorih Glasbene matice (Ul R Manna 29, tel. 29779)

Vpisovanje v Nabrežini bo 7.9. od 10. do 12. ure za gojence iz Devina in Nabrežine;

Vpisovanje v Trebčah bo 8.9. od 18. do 19. ure;

Vpisovanje na Proseku bo 4.9. in 8.9. od 18 do 20. ure.

Pouk se prične v ponedeljek, 14. septembra 1970.

Ravnateljstvo

Izleti

Zveza partizanov v Križu priredi ob 25-letnici osvoboditve v nedeljo, 13. t.m. izlet v kraj, kjer je pokopan vaški junak Josip Verginella. Izleta se bosta udeležila tudi domača godba in pevski zbor. Cena za prevoz in kosilo 4500 lir. Odhod (pri Verenih) ob 5. uri zjutraj. Vpisovanje v baru Ljudskega doma do nedelje, 6. t.m.

Partizanska zveza v Križu vabi danes, 5. t.m. ob 21. uri vse bivše partizane, deportirance, svojce padlih in druge Križane, da se polnoštevilno udeležijo današnjega sestanka, ki bo v dvorani Ljudskega doma.

Odbor

Razstave

V umetnostni galeriji «Tergeste» razstavlja do 11. septembra tržaški slikar Angel Renar.

V umetnostni galeriji Rossoni, Korzo Italija je odprta razstava tržaškega slikarja Maria Chiesure. Razstava bo odprta do 10. t.m.

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità bo danes, 5. t.m. ob 18. uri otvoritev osebne razstave tržaškega umetnika Bruna Zeperja. Razstavljal bo skulpture, tempere in risbe. Razstava bo odprta do 13. t.m.

V Tržaški knjigarni, v Ulici sv. Frančiška 20, je na ogled obiskovalcem knjigarne deset olj slovenskega slikarja A. Miheliča. Slike predstavljajo v glavnem stari Kras in bodo na ogled do konca meseca.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 5. septembra
LOVRENC
Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 19.37 — Dolžina dneva 13,07 — Luna vzide ob 11,10 in zatone ob 20.58.
Jutri, NEDELJA, 6. septembra
LJUBA

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 25,9, najnižja 18,8, ob 19. uri 24 stop., zračni tlak 1017,4 stanoviten, veter 7 km/h severozahodnik, vlaga 60 odst., dežja je padlo 8,2 mm, nebo 8/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 4. septembra 1970 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

UMRLI SO: 66-letna Lidia Palman vd. Della Torre, 68-letni Salvatore Bottini, 66-letni Benedetto Carli, 73-letna Maria Buttignon por. Rossi, 79-letni Angelo Cecchin, 71-letna Angela Dobausech vd. Piazza.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Pizzul-Cignola, Corso Italia 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 20.30)
All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM, Al Cammello, Drev. XX Settembre 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 43, Dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

6. SEPTEMBER 1930
6. SEPTEMBER 1970

Z obsodbo posebnega fašističnega sodišča so bili pred 40 leti ustreljeni v Bazovici štirje slovenski antifašisti BIDOVEC, MARUŠIČ, MILOŠ, VALENČIČ.

Ob tej priložnosti bo v nedeljo, 6. septembra 1970 ob 16.30 na kraju ustrelitve v Bazovici

spominska svečanost

Govorila bosta: **senator PAOLO SEMA**
pesnik FILIBERT BENEDETIČ

PROSLAVO BO ZAKLJUČIL KULTURNI SPORED

Istega dne bo ob 10. uri na mestnem pokopališču polaganje vencev na grob žrtev.

V A B L J E N I I

Odbor za proslavo 25-letnice osvoboditve ANPI, ANPPIA, ANED, FIAP

Odbor za proslavo bazoviških žrtev

OB 25-LETNICI OSVOBODITVE IN 40-LETNICI BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Memorial Mire Bandi

PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu in PD Valentin Vodnik v Dolini prirejata 6. septembra v počastitev partizanske učiteljice in kurirke Mire Bandi in v počastitev bazoviških žrtev v sodelovanju z društvi Tabor, Primorec, Slovan, Lipa, Vodnik, Prešeren, Slovenec, Slavec

SPOMINSKI POHOD po naslednjem programu:

SPD TABOR — Občine:
Ob 13.30 zbor v Prosvetnem domu,
ob 13.30 odhod z Opčin proti Bazovici,
ob 14.00 pri odcepu za Bane,
ob 14.30 Trebče,
ob 15.00 Padriče,
ob 15.30 Gropada,
ob 16.00 Bazovica.

PD VODNIK — DOLINA:
Ob 14.00 zbirno mesto pred gostilno v Prebenegu,
ob 14.30 krene kolona avtomobilov preko Doline, Boljunca, Boršta in Ricmanj v Bazovico,
ob 14,45 Dolina, od spomenika padlim,
ob 15.00 Boljunec, na glavni cesti,
ob 15.30 Ricmanje, na glavni cesti nad vasjo,
ob 16.00 Bazovica

Zborno mesto vseh otrok v bližini spomenika.
Prosimo lastnike osebnih avtomobilov, ki (poleg lastnih otrok in svojcev) imajo v svojem avtu še prostora, da pridejo na zbirna mesta in nas razbremenijo skrbi za prevoz čim večjega števila otrok in ostalih vaščanov, ki niso motorizirani. Otroci naj prinesejo šopek rož z domačega vrta.

Taborniška organizacija rodu Modrega vala, PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu in PD Škedenj
pa se pridružujeta memorialu s skupnim **OBISKOM GROBA MIRE BANDI** na pokopališču pri Sv. Ani, kjer se bodo zbrali člani obeh društev in prijatelji, zlasti pa otroci v nedeljo dopoldne od 10. uri

PROSVETNO DRUŠTVO «PROSEK - KONTOVEL»

priredi danes, 5. septembra ob 21. uri na prostem na Lukševi mandriji

proslavo 25-letnice osvoboditve

Na programu je nastop pevskih zborov in proseške godbe. V primeru slabega vremena bo proslava v Prosvetnem domu na Proseku.

MLADINEC!

Junaška smrt bazoviških žrtev naj nam bo v spodbudo, da danes nadaljujemo njih isti boj. To je boj proti zatiranju narodov in boj proti izkoriščanju delavskega razreda. Padlim junakom se oddolžimo z našo prisotnostjo na povorki, ki bo potekala od strelišča na Opčinah do bazoviškega strelišča. Zbirališče 6.9.70 ob 13. uri na openskem strelišču.

SAK JADRAN

Narodne noše za kraško ohcet

ODBOR ZA PRIPRAVO KRAŠKE OHCETI poziva vse, ki imajo narodne noše, da se v nedeljo, 13. sept. udeležijo kraške ohceti.
Zbirališče narodnih noš ob 9.30 pred cerkvijo na Repentabru. Po poroki bo — kot običajno — v restavraciji pri Furlanovih zakuska za vse narodne noše.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	621,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1480,—
Švic. frank	144,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	24,—
Jug. dinar (vel.)	44,—
Jug. dinar (mali)	45,—

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA POČASTITEV BAZOVIŠKIH ŽRTEV
prireja

počastitev spomina bazoviških žrtev

in sporoča:

«Slovenske politične in kulturne organizacije iz Trsta in Gorice se bodo danes, 5. septembra oddolžile spominu bazoviških junakov. Po položitvi venca bodo spregovorile žive priče predvojnega in medvojnega trpljenja našega naroda. Nato bodo pevci s pesmijo počastili spomin bazoviških junakov in vseh tistih, ki so žrtvovali svoje trpljenje in življenje slovenstvu in naši lepši bodočnosti.

Spominska svečanost bo pri spomeniku v Bazovici. Nanjo vabljeni posebej predstavniki naših kulturnih, političnih in športnih organizacij.

Začetek komemoracije: točno ob 16. uri.»

Na 19. km trbiške ceste od Opčin proti Proseku — blizu polnilnice Coca Cole — ima

DARIO BENVENUTI

bencinsko črpalko s popolnim servisom za pranje in mazanje vozil.

Odprto tudi ob nedeljah.

SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

250 milijonov lir za okrepitev ACEGAT in openskega tramvaja

Tržaška delegacija na srečanja predstavnikov jadranskih pristanišč v Bariju

Pred dnevi se je v občinski palači, pod predsedstvom župana inž. Marcella Spaccinija, sestal tržaški občinski odbor. Na dnevnem redu seje je bilo več točk, ki so zadevale udeležbo tržaških predstavnikov na raznih prireditvah. Tako so odborniki pooblastili župana, naj zastopa Trst na slovesnem zasedanju obeh zbornic parlamenta ob priliki stoletnice proglasitve Rima za prestolnico Italije. Na svečanosti bo razobešena tudi tržaška občinska zastava.

Spaccini bo pred tem odpotoval na Dunaj, kjer je urejen na mednarodnem velesejmu tudi tržaški paviljon. Tam se bo sestal z dunajskim županom Marekom.

V Bariju bo 12. septembra srečanje predstavnikov jadranskih pristanišč, ki bo v okviru mednarodnega velesejma «Fiera del Levante». Spaccini je namreč predsednik skupnosti jadranskih pristanišč, srečanja pa se bosta udeležila tudi odbornika Vascotto in De Gioia. Glavno poročilo na srečanju pa bo imel ravnatelj tržaške pristaniške ustanove inž. Colautti.

Odbor je nadalje sprejel več ukrepov v zvezi z okrepitvijo nekaterih služb občinskega podjetja ACEGAT in openskega tramvaja, za katere bo občina potrosila 250 milijonov. Ukrepe in zadevne stroške je orisal pristojni odbornik Dušan Hreščak. Občina bo podjetju ACEGAT vračala 50 milijonov lir letno do kritja stroškov.

NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Mednarodni simpozij o krvnem obtoku

V soboto, 26. septembra, bo na tržaški univerzi simpozij o preučevanju osrednjega in perifeničnega krvnega obtoka s pomočjo radioaktivnih elementov. Organizira ga zasebna ustanova «Carlo Erba» s pomočjo in sodelovanjem inštituta za posebno zdravstveno patologijo in katedro za nuklearno zdravstvo pri tržaški medicinski fakulteti.

Na programu je več okroglih miz in predavanj na teme «pljučnega obtoka» (Loken M. K.) s koreferati Giuntinija, Santolicadra, Fazia, Straina in Mancinija, Indovine, Scaffidija, Licate, Ravasinija ter Ponteja; nadalje «radiokardiografija» z referati in koreferati Kellershona, Ivančeviča, Baglianija, Tarola, Colomba, Binaghija, Marianija, Barsottija, Odoguardija in Baldarinija; «ledvični obtok» z referati in koreferati Timmermansa, Fichefela, Collarda, Torija, Bianchija, Palerma, Da Tosa in Donaggia; «možganski obtok» z referati in koreferati Donata, Maserija, Realeja, Continija, L'Abbateja, Pesole, Patija, Maginija, D'Angela. Na programu je še nekaj referatov o obtoku v spolno anomalnih pacientih.

V ponedeljek razgovori o odpustih v AFA

V ponedeljek ob 10. uri bo na zahtevo sindikatov na sedežu združenja industrijcev sestanek med predstavniki podjetja AFA in sindikatov v zvezi z napovedjo o 32 odpustih v tem podjetju.

Ravnateljstvo se je pri tem sklicevalo na pomanjkanje naročil in surovin, ki bi jih bili morali poslati iz Madžarske. Toda sindikati so nasprotnega mnenja, kajti kljub dozdevni krizi namerava podjetje širiti svoje obrate.

Naložbe družbe RAS v deželno gospodarstvo

Predsednik deželnega odbora Berzanti in odbornik za finance Tripani sta včeraj sprejela glavnega ravnatelja zavarovalne družbe RAS Berta Lossurda. Izrekla sta mu zadovoljstvo in zahvalo za naloge družbe v Furlaniji-Julijski krajini in za sodelovanje pri gradnji ljudskih hiš, za kar je dežela še posebno zainteresirana. Družba RAS je namreč kupila zemljiške obveznice. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki zavoda za zemljiške kredite iz Gorice, ki deluje za vso deželo.

Dr. Lossurdo je dejal, da je družba RAS zelo občutljiva za razna deželna vprašanja in je zagotovil, da so možnosti za nadaljnje investicije. Predstavniki dežele so dejali, da je delovanje družbe RAS še toliko bolj zaslužno, ker so pri dajanju kreditov sedaj precejšnje težave.

FESTIVAL UNITA'

V Ljudskem vrtu na Ponča ni se nadaljuje festival Unità. Drevi ob 20.30 recital Edmonde Aldini in Duilia Del Preteja s pesmimi Theodorakisa in Ritsosa. V nedeljo ob 18. uri tombola z dobitki v skupni vrednosti 100.000 lir, ob 18.45 zborovanje z govoroma Vittoria Vidalija in Dušana Lovrihe.

PREDVČERAJŠNJIM PRI STARI MITNICI

Neznan avtomobilist podrl mater in dvomesečno hčerko

Otroka so šele včeraj sprejeli s pridržano prognozo v otroško bolnišnico

Predvčerajšnjim ponoči, nekaj po 23. uri, je neznani avtomobilist podrl med prečkanjem ceste mlado mater in njeno komaj dvomesečno hčerko, za katero so si zdravniki zaradi pretresa možganov in nekaterih notranjih poškodb pridržali prognozo.

Do hude prometne nesreče je prišlo, ko je 20-letna Bradamante Montecalvo por. Mongallo s Stare mitnice 10 prečkala istoimenski trg z dvomesečno hčerko Cinzio, ki jo je držala v naročju. Ko je bila približno na sredi ceste, jo je v hipu zbil po cesti rdeči avto mini minor s črno streho, katerega voznik je, ne da bi se sploh ustavil in priskočil ranjenima na pomoč, nadaljeval svojo blazno vožnjo. Z rešilnim avtom RK so mater in hčerko takoj odpeljali v glavno bolnišnico, kjer na so jima dali le prvo pomoč. Šele včeraj zjutraj, okrog 2. ure, se je mala Cinzia počutila tako slabo, da jo je mati nemudoma odpeljala v otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Policija je uvedla preiskavo, da bi izsledila brezvestnega šoferja.

Koprčan v tržaški fiat

Včeraj popoldne, nekaj po 16. uri, se je 42-letni jugoslovanski državljan Stanislav Bizjak peljal z vespo koprske registracije po Ul. Udine proti Greti. Ko je privozil do križišča z Ul. Barbariga, je trčil v fiat 850, ki ga je po isti ulici, namenjena v mestno središče, vozila 19-letna Danila Busechian por. Corenenich iz Ul. Moreri 175. Pri trčenju se je ranil le Koprčan, ki so ga z rešilnim avtom RK odpeljali v bolnišnico. Tu se bo na ortopedskem oddelku bolnišnice zaradi odrgnin po desni nogi moral zdraviti 10 dni.

Gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Avtonomna ustanova občinskega gledališča Giuseppe Verdi je razpisala vsedržavni natečaj za naslednja mesta v orkestru ustanove: dodatna prva viola z obveznostjo vrstne viole, dodatni prvi kontrabas z obveznostjo vrstnega basa, dodatni prvi klarinet z obveznostjo vrstnega klarineta, dodatni prvi fagot z obveznostjo vrstnega fagota, dodatna prva tromba z obveznostjo vrstne trombe, dodatni prvi trombon z obveznostjo vrstnega trombona.

Prošnje za pripust k natečaju je treba poslati do 20. septembra ravnateljstvu ustanove v Trstu, Riva 3 Novembre 1. Izpiti so predvideni za sredino oktobra. Vse informacije in razpis natečaja so na razpolago pri ravnateljstvu ustanove.

Kino

MIRAMARSKI PARK

Predstave «Luči in zvoki» ob 21. in ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Avtobus «M» iz Barkovelj (postajališče avtobusa «6») od miramarskega parka in obratno pred vsako predstavo in po njej.

Nazionale 16.00 «Ma chi t'ha dato la patente?» Franco Franchi, Ciccio Ingrassia, Technicolor.
Eden 16.00 «Crimen», Alberto Sordi, Vittorio Gassman, S. Mangano, N. Manfredi, F. Valeri, Črnobeli film.
Fenice 16.00 «La conquista del West», Carroll Baker, Henry Fonda, Karl Malden, George Peppard, Gregory Peck, James Steward, John Wayne.
Grattacielo 16.30 «Il clan degli uomini violenti», Jean Gabin, Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Un'estate con sentimento», Stefania Sandrelli, Robin Phillips, Technicolor.
Ritz 16.30 «Corri, Angel, corri!» William Smith, Valerie Starrett. Eastmancolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 16.30 «Femina Ridens», Philippe Leroy, Dagmar Lassander. — Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom
Filodrammatico 16.30 «Rose rosse per il Führer», Mia Genberg, Nino Castelnuovo. Colorscope.
Aurora 16.30, zadnja predstava točno ob 22. «La ballata della città senza nome», Lee Marvin, Klint Eastwood, Jean Seberg. Technicolor.
Cristallo 16.30 «I temerari», Burt Lancaster, Deborah Keer. Technicolor.
Capitol 16.30 «Il segreto di santa Vittoria», Virna Lisi, Anthony Quinn, Technicolor.
Moderno 16.00 «Alfredo il grande», M. Hemmings, M. York. Technicolor.
Impero 16.30 «Paranoia», Carol Baker. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.45 «Una sull'altra», Jean Sorel, Marisa Mell. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale 16.30 «Quel maledetto ispettore Novak», Yul Brynner. Technicolor.
Astra 16.30 «I quattro dell'Ave Maria», Ely Wallace, Terence Hill. — Technicolor.
Abbazia 16.30 «Non alzare il ponte, abbassa il fiume», Jerry Lewis. — Technicolor.

KINO NA OPČINAH

Danes ob 18. uri italijanski film
SEI SIMPATICHE CAROGNE
Igrajo: M. G. Buccella, E. G. Robinson, A. Celi, T. Thomas.

KINO «IRIS» PROSEK

Danes ob 19.30 barvni briljantni film:
HELLO DOLLY
Igrajo: Barbara Streisand, Walter Matthau in Michael Kranword.

Mali oglasi

DRŽAVNA USTANOVA sprejme moške in ženske za lahko delo na terenu — stiki z ljudmi. Zaslužek dober. Nastop takojšen. Nujno perfektno znanje slovenskega jezika. Interesenti naj se zglasijo osebno v ponedeljek, 7. septembra v Ul. Carducci št. 2 — I. nadst. od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure

ELEKTRAVTO
Silvan Daneu
sporoča, da se je preselil iz Ul. Molin a Vento na PROSEK — Cesta na Vejno

Darovi in prispevki

Ob tretji obletnici smrti Ivana Marije Kralja darujejo žena in otroci 5000 lir za Dijaško matico in v isti namen daruje družina Jogan 2000 lir za šolo - spomenik v Cerknem.

Prosvetno društvo Vesna iz Križa daruje 20.000 lir za šolo - spomenik NOB v Cerknem.

SOŽALJE

Ob smrti svojega zvestega in hrabrega člana Benedikta Kralja izreka sekcija KPI iz Trebč globoko sožalje družini.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in nono

BENEDIKT KRALJ

Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 16. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žalujoča žena Valerija, hči Jolanda, zet, vnuki, sestra in drugo sorodstvo

Trebče, 5. septembra 1970.

OBISK PRI PRIPRAVLJAVCIH RAZSTAVE V PROSVETNEM DOMU V BAZOVICI

Kaj nam bo prikazala razstava ob 40-letnici bazoviških žrtev

Fašistično nasilje - Delovanje mladinskih društev - Povezava z italijanskim antifašizmom - Proces in odmevi po procesu - 18. SNOUB «Bazoviška» - Novofašistične skrunitve bazoviškega spomenika

Jutri, ob 40. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, bo v bazovskem Prosvetnem domu odprta tudi zgodovinska razstava, ki jo pripravlja odsek za zgodovino in etnografijo pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odpeljali smo se v Bazovico, da pogledamo, kako napredujejo priprave za razstavo. Sodelavce odseka smo našli ravno pri obešanju eksponatov, ki so prišli v Bazovico že pripravljeni v posebnih mapah za vsako poglavje posebej. Tako smo med obešanjem slik in dokumentov le utegnili ujeti kako besedo in zastavili sodelavcem kako vprašanje.

«Razstava je sicer zgodovinska,» nam pravijo, «vendar smo prav pri pripravah za razstavo, pri iskanju dokumentov in študiju morali ugotoviti, da je to obdobje naše zgodovine vse premalo raziskano. Predvsem smo občutili pomanjkanje po neki resni, objektivni, znanstveni oceni dogodkov. Ves material, ki smo ga izbrali za razstavo, je žal bolj ali manj subjektivnega značaja, pa naj gre pri tem za pisanje fašističnih listov, ki so pač sledili navodilom iz Rima in hoteli iz procesa napraviti dogodek, ki naj bi služil kot ustrahovanje antifašističnih sil med pripadniki manjšine in v državi sploh, ali pa za pisanje slovenskih in jugoslovanskih, kot tudi italijanskih in drugih antifašističnih listov, ki so pač obsodili fašistično nasilje, niso se pa spuščali v podrobnejšo analizo ilegalnega delovanja organizacije, kateri so obsojenci pripadali.

OB ŠTIRIDESETLETNICI USTRELITVE BAZOVIŠKIH ŽRTEV

bo

ZGODOVINSKA RAZSTAVA

v Prosvetnem domu v Bazovici odprta v nedeljo, 6. septembra ves dan od 8. ure. Le med popoldansko svečanostjo pri spomeniku bo razstava zaprta.

Mogoče je še najbolj objektivno sodbo prinesel takrat The Manchester Guardian, ki je 8. septembra 1930 pod naslovom «Tržaška razsodba» zapisal: **«Obsojenci so bili po lastni izjavi teroristi, toda takšni teroristi, do katerih vsako svobodno javno mnenje ne glede na etična načela goji simpatije, takšni teroristi, ki so skušali osvoboditi tudi Italijo.»** S tem stavkom je «The Manchester Guardian» zadel tudi tisto plat tega našega prvega antifašističnega gibanja, ki jo mogoče vse premalo poudarjamo: gre namreč za povezanost slovenskega antifašističnega gibanja z italijanskim. Znano je namreč, da je tajna organizacija poleg slovenskega antifašističnega tiska razširjala tudi italijanski antifašistični tisk, ki ga je dobivala povečini iz Pariza. Znano je tudi, da ni 6. septembra 1930 stala cela Italija za fašističnimi ouživalci, ki so streljale na naše žrtve, ampak da je njen najboljši del že takrat dvignil svoj glas iz ilegale ter iz emigracije in spoznal, da so na naše fante streljali isti ljudje, ki so tudi italijansko svobodno misel pregnali in jo prisilili k začasnemu izgnanstvu. V tistih dneh se je namreč rodilo tisto zavezništvo, ki je v dneh narodnoosvobodilne borbe združilo slovenske in tialijanske borce v skupnem boju proti reakcionarnim silam, tisto zavezništvo, zaradi katerega je slovenski partizan umiral skupaj z garibaldincem, tisto zavezništvo, ki danes druži slovenski in italijanski napredni svet v skupnem boju za nacionalne pravice manjšine in socialne pravice vseh. Prav je poudaril na proslavi 30. obletnice ustrelitve bazoviških žrtev sedaj že pokojni dr. Bruno Pincherle, naj ostanemo, Italijani in Slovenci naše pokrajine, vedno združeni v imenu vseh padlin, proti novemu fašizmu, za bratstvo med narodi, za mir v prihodnosti, za socialno pravičnost in svobodo vseh... Zato smo tudi te njegove besede postavili kot sklep k naši razstavi. Zavedati se moramo namreč, da bazoviški junaki niso padli le za svoj narod, ampak za ves svobodni svet.»

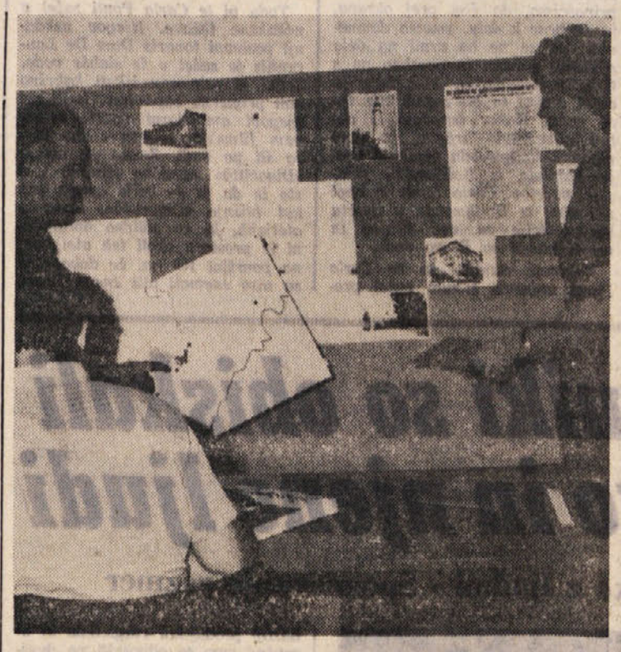
Medtem ko se tako pomenkujemo, potekajo dela za razstavo naprej. Nočemo preveč motiti, ali vseeno pogledamo tu in tam, da si ustvarimo sliko o razstavi. V pritličju je na panojih razvrščeno prvo poglavje razstave, tisto poglavje, ki prikazuje razmere, zaradi katerih je do procesa prišlo. «Hoteli so nas uničiti»: to je naslov, ki so mu ga dali. Pred nami se vrstijo slike fašističnega nasilja, originalni in fotokopirani dokumenti o najrazličnejšem preganjanju naših ljudi. Prve internacije v letu 1919, avstrijski formularji v treh jezikih, na katerih je nestrpna roka prečrtala slovensko in nemško besedilo, poštne pošiljke, zavrnjene zaradi slovenskega naslova, opustošenja slovenskih društev, požig Narodnega doma, krnski dogodki, pred njimi zadeva Bon, nasilja ob volitvah, uničenje slovenskih in hrvaških šol, spreminjanje imen. Vse to pomaga gledalcu, da se vživi v dobo, v kateri so zrasli ljudje, ki so našli v sebi silo, da so se uprli.

Gremo v zgornje nadstropje. Kratko poglavje nas vpelje v delovanje mladinskih društev, kjer so obsojenci delovali, preden so bili prisiljeni umakniti se v ilegalo. Na slikah vidimo med drugimi tudi Bidovca, Marušiča, Miloša. Poglavje pa seveda zaključijo razpusti društev.

Naslednje poglavje nas privede že v sredo ilegalnega delovanja. Jame, v katerih so se sestajali, literatura, ki so jo razširjali, atentati na šole in rekreatorije, ki so jih izvršili, atentat na svetilnik znage, atentat na časopis «Il Popolo di Trieste», zaradi katerega so pravzaprav prišli pred sodišče. Pojasnijo nam, da je to poglavje nekoliko pomanjkljivo, kar je pač nujno glede na to, da se je vsa takratna dokumentacija v glavnem sproti uničevala ali pa je prišla v roke fašistični oblasti ob aretacijah.

Sledi obširno poglavje, ki obravnava sam proces in neposredne odmeve procesa v tisku. Poglavje ima dosti gradiva iz italijanskih in slovenskih časopisov, žal pa je spet zaradi naglice, v kateri je razstava nastajala, moralo izostati precej komentarjev tujih časopisov.

S procesom in razsodbo pa se razstava ne zaključi. Bazovica je namreč nam vsem postala simbol. Zato imamo danes ulice, ki nosijo ime «Bazoviška», pesmi, ki omenjajo bazoviške žrtve, društva, ki nosijo ime po bazoviških junakih in tako naprej. Simbol pa je bila predvsem za tiste, ki so se v njenem imenu dobro deseletje po procesu borili proti istemu sovražniku, ki je ubil bazoviške junake. Sledi še poglavje o XVIII. SNOUB «Bazoviški», ki je v narodnoosvobodilni vojni pripomogla k izvršitvi smotra naših prvih antifašistov, to je k osvoboditvi Primorske. Maščevalci bazoviških žrtev so prikazani v slikah in člankih iz partizanskega časopisja. Žal pa fašizem tudi takrat ni bil do kraja potolčen. Še se namreč tu in tam dvigajo nestrpneži, ki čutijo potrebo, da tako ali drugače oskrunijo bazoviški spomenik. Tudi njim je Bazovica simbol, svetel simbol, ki ga morajo kot glasniki temnih, reakcionarnih sil uničevati. Tudi ta temna, grenka nota je morala priti do izraza na razstavi, da opozarja, da boj ni še končan, da moramo še vedno biti budni in pripravljeni vedno in povsod braniti ideje, za katere so na bazovškem strelišču padli naši fantje.

Med pripravljanjem razstave v bazovskem Prosvetnem domu

Zadnje poglavje pa nam prikaže poznejše odmeve bazoviške tragedije. Gre za umetnost, spomenike, proslave, komemoracije, ki segajo prav do današnjih dni. Torej obširna in skrbno pripravljena razstava, ki bo v nedeljo odprta v Prosvetnem domu v Bazovici in ki res zasluži, da si jo vsakdo ogleda. Želeno bi bilo tudi, da bi se razstava pozneje prenesla še kam, mogoče v Kulturni dom v Trstu, da bi si jo lahko v miru ogledalo čimveč ljudi.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Priprave za srečanje političnih preganjancev

27. septembra bo v Kopru srečanje političnih zapornikov, internirancev in deportirancev s celotne Primorske. V zvezi s tem se je včeraj sestal v Kopru pripravljalni odbor in se dogovoril o podrobnostih. Odbor sodi, da se bo srečanja udeležilo od 2.500 do 3.000 nekdanjih političnih preganjancev iz vseh desetih primorskih občin ter iz tržaške, videmske in goriške pokrajine. Na včerajšnjem sestanku so se pogovorili o kritju stroškov za tako množično srečanje ter o kulturnem programu, na katerem bi sodelovali pevski zbori, folklorna skupina, godbe in recitatorji. Za to priložnost bodo primerno uredili Muzejski trg v Kopru. Organizatorji bodo k manifestativnemu delu srečanja povabili tudi druge občane, predvsem pa mladino.

* * *

Ob bližnjem 10. septembru — Dnevu mornarice, je bil sinoči v Kopru na Titovem trgu slavnostni koncert umetniškega ansambla JLA iz Beograda. Simfonični orkester, mešani zbor in solisti so izvajali dela Beethowna, Verdija, Puccinija, Rossinija in drugih znanih skladateljev. Dirigiral je Angel Šurel. Beograjski umetniki so požeti polno priznanje številnega občinstva. Umetniški ansambel JLA, ki šteje okrog 150 članov, je prispel v Koper že zjutraj z ladjo Galeb. Ladjo so si ves dan z zanimanjem ogledovali številni domačini in turisti.

Poziv Kmečke zveze vsem vinogradnikom

V nedeljo 13. septembra priredi zadruga «Naš Kras» v Repentabru KRAŠKO OHCET po starih domačih običajnih. Kmečka zveza je sklenila prispevati k uspehu te hvale vredne pobude s tem, da izvede med vinogradniki akcijo za darovanje vina za svatovščino.

Zato poziva vse vinogradnike, da darujejo steklenice po 1 ali 2 litra, ki naj jih izročijo najkasneje do 5. septembra zaupnikom Kmečke zveze v naslednjih krajih:

MILJE Darsella: Josip Scheriani, Darsella št. 253
MILJE Fontanella: Piero Crevatin, Fontanella št. 18
PREBENEG: Josip Rapotec, št. 18
DOLINA: Josip Sancin, št. 112
BOLJUNEC: Josip Bolčič, št. 12
ZABREŽEC: Mario Kosmač, št. 20/a
LONJER: Silvester Glavina, Lonjerska cesta št. 255
KOLONKOVEC: Marčelo Čok, Ul. Gravisi št. 13
MAGDALENA: Alojz Debelis, Ul. Ventura št. 29
PIŠČANI: Anton Bole, Ul. Sottomonte št. 25
FERLUGI: Just Grmek, Ul. Commerciale št. 180
PROSEK in KONTOVEL: Drago Starc, št. 552
KRIŽ: Mario Švab, št. 344
COL: Alfonz Guštin, št. 12
REPEN: Emil Purič, št. 15
SALEŽ: Janko Škrk, št. 51
CEROVLJE: Ivan Antonič, št. 34
VIŽOVLJE: Josip Pernarčič, št. 3
NABREŽINA: Danilo Radovič, št. 79
SLIVNO: Josip Kralj, št. 8
PRAPROT: Alojz Škrk, št. 20
MAVHINJE: Ludvik Pipan, št. 43
MEDJA VAS: Avgust Radetič, št. 10

Kmečka zveza bo poskrbela za enake etikete na steklenicah (s podatki darovalcev). Prepričani smo, da se bodo na ta način najbolje izkazali naši kmetje in njihove strokovna organizacija.

Čebela ga je pičila

V Doberdobu je čebela včeraj pičila 23-letnega Silvija Jarca, iz Tržaške Ulice 3. Zaradi tega so ga morali prepeljati v tržiško bolnišnico, kjer se bo zdravil sedem dni.

ZAJAMČENA KUPČIJA

pesa samia moda

31. samia TURIN 11.-14. SEPTEMBRA 1970

«Rokovnjači» v Standrežu na prostem v Konsumu leta 1951

24. VSEDRŽAVNI SEJEM - PORDENON 30. avgusta 13. septembra 1970

SEJA POKRAJINSKEGA ODBORA

Končno na razpolago 300 milijonov lir za «briško cesto» Števerjan - Dolenje

Na deželni upravi bo kmalu podpisan ustrezen dekret - Cesta bo prispevala h gospodarskemu razvoju Brd - Debata o načrtu ureditve obmorskega področja med Tržičem in Gradežem

«Briško cesto», ki bo vezala Bukovje z Valeriščem, Jazbinami, Plešivom in Dolenjami, bodo pričeli po vsej verjetnosti graditi to zimo ali prihodnjo pomlad. Vest je pokrajinskim odbornikom sporočil v četrtek predsednik pokrajinske uprave dr. Chientaroli, ki je dobil zadevno poročilo deželne uprave, kjer je dekret o tej cesti pred podpisom.

Cesta bo veljala 300 milijonov lir, široka bo na vsej trasi 6 metrov, na vsaki strani bo še prostor za postavljanje vozil, širok po tričetrt metra. Cesta bo seveda popolnoma asfaltirana. Med Valeriščem in Jazbinami bodo odpravili ozko grlo, finančarska vojašnica bo podrta, kjer pa stoji danes, bo šla cesta.

Za cesto je dala sredstva na razpolago država na podlagi zakona 614 o pasivnih področjih. Denar je bil nakazan za tekoče leto in je bil dejansko pred nekaj dnevi na razpolago. Ustrezen načrt so izdelali v tehničnem uradu goriške pokrajinske uprave že pred časom. Sedaj je treba samo, da pokrajina dobi od dežele dekret, nato bo hitro razpisana dražba za oddajo del in morda še proti koncu zime bo mogoče pričeti z ustreznimi deli.

V Brdih bo prihodnje leto precej gradbišč. Poročali smo že, da bo na pokrajinski upravi 16. septembra dražba za dve drugi cesti na področju števerjanske občine. V prihodnjem letu bi morali tako rešiti na tem področju vprašanje ceste, ki je bilo v Sovodnjah in v Doberdobu že rešeno v teh letih.

Na seji pokrajinskega odbora je bilo tudi povedano, da je deželni tehnični urad dokončno odobril načrt za razširitev psihiatrične bolnišnice. Načrt predvideva modernizacijo obstoječih paviljonov in gradnjo nekaterih novih naprav. Veljal bo 900 milijonov lir in denar bo prispevala država.

Do širše debate je prišlo, ko so odborniki govorili o predvidenem načrtu za uporabo celotnega področja med Gradežem in Tržičem. Najbrž pozimi bo objavljen deželni urbanistični načrt. Za področje pri Tržiču so se v preteklosti javni in gospodarski faktorji zavzemali samo za industrijsko dejavnost. Zaradi tega je dežela tudi prispevala konzorciju za tržiško industrijsko cono, ki sega na področju proti Gradežu tudi na področje občine Štarancan, precej denarja. Prve tovarne so že zgradili, nekatere druge pa so napovedale svoj prihod.

Občina Štarancan pa hoče turistično valorizirati svojo obalo in v tem ima tudi pristanek občine San Canzian d'Isonzo, čigar področje sega dalje proti Gradežu ob izlivu reke Soče. Zaradi tega je bila pred časom v Štarancanu posebna turistična konferenca, pred kratkim pa se je javila skupina strokovnjakov, ki meni, da se more na obrežju med Tržičem in Gradežem zgraditi vrsto turističnih pristanišč za približno šest tisoč čolnov in jadrnic. Naše področje naj bi tako postalo največje tovrstno turistično področje v vsej Italiji. Baje se za to rešitev zavzema neka mednarodna finančna družba, ki bi bila pripravljena investirati velike vsote denarja.

Razumljivo je, da je ta načrt zelo zanimiv, kajti na takem pristaniškem področju bi bilo dela za mnogo tisoč ljudi, mnogo več kot če bi tu zgradili tovarne. Nekateri celo menijo, da bi majhne tovarne lahko tu nemoteno delovale, čeprav bi zrasla na obali pristanišča. Precej dela bi tako dobil tudi posebni oddelek ladjedelnice v Tržiču, kjer izdelujejo turistične čolne.

Trgovinska zbornica skuša zbrati razne strokovnjake z različnimi mišljenji. Tej pobudi se bo pridružila tudi pokrajinska uprava. Debata v pokrajinskem odboru je pokazala zelo veliko zanimanje za to pobudo, ki bi lahko spremenila gospodarsko sliko do sedaj zanemarjenega področja med Tržičem in Gradežem.

Na seji pokrajinskega odbora so sprejeli še vrsto sklepov s področja javnih del. Gradbena podjetja so n. pr. dobila dovoljenje za kratek podaljšek rokov, da lahko zaključijo z gradbenimi deli na cestah Vrh - Martinščina in Doberdob - Jamlje ob jezeru.

Vabilo goriški mladini

Mladinci in mladinke so vabljeni, da se udeležijo v nedeljo 6. septembra pohoda v spomin bazoviških žrtev, ki bo krenil z openskega strelišča do bazoviškega.

Avtomobilska kolona mladincev iz Gorice — zbirališče na Travniku ob 11. uri — bo krenila skozi Štandrež (na trgu), Sovodnje (pred občino), Gabrje (na trgu pri vodnjaku) in Doberdob (na trgu).

Mladinci z lastnimi avtomobili se lahko spotoma pridružijo koloni. Mladinci tistih vasi, skozi katere avtokolona ne bo šla, naj se pridružijo mladincem v sosedni vasi.

GORIŠKA MLADINA

Kratke iz goriške bolnišnice

Včeraj okrog enajste ure je 35-letna avtomobilistka podrla v Ulici Margotti v Gorici 65-letno upokojenko Lucio Kuerner vd. Del Torre, bivajočo v Ulici Margotti 19. Kuernerjevo so pripeljali v goriško bolnišnico, kjer bo ostala, zaradi majhnih ran, deset dni. Šoferka, ki jo je povozila, se piše Gianna Toccafondi, biva v Gradiški, šofiral je fiat 850 z goriško registracijo 57165.

V Ulici Diaz je padel s kolesa 52-letni Romano Tomšič, bivajoč v Ulici Cappuccini 2. Sprejeli so ga v bližnjo bolnišnico Fatebenefratelli, ozdravel bo v nekaj dneh.

V ZNAMENJU RAVNOVESJA MED LIBERALCI IN KATOLIČANI

Sprememba v občinski svetovalski skupini SDZ: Prof. Andrej Bratuž je podal ostavko

Na njegovo mesto pride prvi med neizvoljenimi prof. Slavko Bratina - Liberalci vložili priziv na državni svet za glas, ki bi jim prinesel tretjega svetovalca - Sinoči v Gradiški je bila seja občinskega sveta

V svetovalski skupini Slovenske demokratske zveze v goriškem občinskem svetu je prišlo do spremembe. Dr. Andrej Bratuž, drugi med izvoljenimi na junijskih občinskih volitvah in dolgoletni občinski svetovalec, je podal ostavko, na njegovo mesto pa bo prišel prof. Slavko Bratina, ki je bil prvi med neizvoljenimi na listi SDZ.

Novico smo povzeli po zadnjem Katoliškem glasu. Zaradi tega nam postaja razumljiva odsotnost dr. Bratuža na ponedeljkovi seji občinskega sveta, ko je od vseh svetovalcev manjkal le on.

Katoliški glas piše, da «se je temu mestu odpovedal iz nepojasnjenih osebnih razlogov». Temu pojasnilu ne verjamemo, ker se je o tej ostavki v Gorici precej govorilo vse te mesece po volitvah in v našem časopisu smo o tem tudi pisali.

Ostavka ima politično ozadje. Na nedavnih volitvah je SDZ določila tri nosilce liste: prof. Bratuža in dr. Paulina. Vsa propaganda SDZ je bila usmerjena na prva dva, šele nato na tretjega. Dva dni pred volitvami je dosedaj še neznana skupina volivcev SDZ izdala letak, v katerem je hudo napadala prva nosilca liste in se je zavzemala za izvolitev dr. Paulina ter dveh drugih kandidatov. Kljub uradni reakciji SDZ je tretji kandidat, dr. Paulin, dobil največ preferenčnih glasov, za njim je prišel prof. Bratuž, prof. Bratina pa ni bil izvoljen.

Sledila je precej ostra polemika med liberalnim in katoliškim krilom v SDZ, ker sta oba izvoljena svetovalca pripadala katoliški skupini. Prof. Bratuž je celo predsednik Slovenskega ljudskega gibanja. V Gorici se je vztrajno govorilo, da zahteva liberalna skupina odv. Sfiligoja odstop enega ali drugega katoliškega svetovalca, na katoliški strani pa niso hoteli o tem odstopu nič slišati. Končno pa so liberalci zmagali, kajti dr. Paulin je bil izvoljen za namestnika v občinskem odboru, na Bratuzevo mesto pa bo prišel prof. Bratina, ki je bil v prejšnjem odboru namestnik in je odgovarjal za davke.

Zdi se, da je s tem resen spor, ki je nastal v vrstah SDZ zaradi nespoštovanja predvolilnih sklepov s strani katoliške skupine.

V Gorici se še vedno govori o prostih strelcih v vrstah večine, ki so se pokazali na prvi seji občinskega sveta. Vsi kažejo na določene ljudi v vrstah krščanskodemokratske skupine, ker vsi priznavajo, da so se druge politične skupine pošteno držale sklenjenega sporazuma. Slišali smo celo vest, da bodo socialdemokrati ostro protestirali pri večinski stranki zaradi nespoštovanja sporazumov.

Liberalci so vložili priziv zaradi dveh glasov na nedavnih volitvah. Zaradi enega manjkajočega glasu se je liberalcem izmuznil tretji svetovalec (to naj bi bil inž. Fornasir), zaradi tega so socialdemokrati dobili šestega svetovalca (izvoljen je bil Tacchinardi, na njegovo mesto pa je prišel svetovalec Ziberna). Na volišču štev. 10 je volilna komisija zavrnila glas liberalni listi, ker je bilo poleg glasu stranki omenjeno še ime neke osebe, ki ni bila na kandidatni listi. Na sedežu 41 pa je nastal spor zaradi ene glasovnice med PLI in MSI. Liberalci trdijo, da jim mora pripasti vsaj glas z volišča štev. 10. To naj bi bilo dovolj za tretjega svetovalca.

Prijavo na državni svet je takoj po volitvah vložil tudi kandidat krščanske demokracije Polmonari, ki trdi, da so bili njegovi glasovi prisojeni drugemu kandidatu iste stranke, odv. Culotu, ki je bil tudi izvoljen.

Seveda bo treba na obe prijavi čakati precej časa.

V Gradiški je bila sinoči napovedana prva seja občinskega sveta. Ne vemo še za rezultat. V Krminu pa bo prva seja občinskega sveta v ponedeljek. V Tržiču pa je trenutno še v zraku. Ni videti rešitve.

OB VOLITVAH ODBORA KMEČKE BOLNIŠKE BLAGAJNE

Odkrit spor med zastopniki bonomijanske organizacije

Z levičarji sklenilo sporazum kar šest bonomijanskih zastopnikov - Uradna lista Coltivatori diretti zmagala le s pičlo večino

Pred nekaj dnevi so izvolili nov odbor pokrajinske bolniške blagajne za neposredne obdelovalce. Za volitve sta bili predloženi dve listi. Prva je bila uradna lista bonomijanske organizacije Coltivatori diretti, drugo pa so sestavljali zastopniki Alleanze, Kmečke zveze in nekaj ljudi iz same bonomijanske organizacije. Prva lista je dobila dvanajst glasov, druga pa devet.

Tiskovno poročilo Alleanza trdi, da je bil rezultat zelo zgovoren, saj je kar šest občinskih predsednikov bonomijancev glasovalo za drugo listo. Tako je prišlo znotraj bonomijanske organizacije do odkritega spora.

V svojem tiskovnem poročilu pa bonomijanci trdijo, da je prišlo do trenutnega zavezništva med levičarji in liberalci. Doslej so v tej organizaciji vedno trdili, da nimajo v svoji sredi liberalcev, sedaj, ko je nekaj njih pristašev pokazalo samostojno lice, so ti kar na lepem postali liberalci.

V odbor so bili izvoljeni samo kandidati prve liste in sicer: Adelchi Bernardis iz Dolenj, Ennio Blasizza iz Morara, Michele Cisilin iz Medeje, Ezio Dalla Pozza iz Tržiča, Edvin Kovic iz Sovodenj, Evaristo Lutman iz Gorice, Virgilio Macorini iz Ronk, Edo Martellos iz Romansa, Ernesto Miolato z Gorice, Ilvo Nadali iz Mariana, Sigisfredo Vidoz iz Ločnika.

Kmetov in njihovih sorodnikov, ki imajo zdravniško in bolniško oskrbo je na Goriškem približno 6.500.

Cestna nesreča v Ronkah

V Ronkah je bil včeraj v cestno nesrečo zapleten 31-letni Rafael Gergolet iz Doberdoba. Po Ulici Staranzano je šofiral avto taunus in je, vzroki nam niso znani, podrl 24-letnega Luigija Grudna iz Ronk, ki je vozil tricikel. Grudna so sprejeli v tržiško bolnišnico, ker ima številne poškodbe po raznih delih telesa.

V isto bolnišnico so sprejeli tudi 11-letnega Alessia Ansea iz Štarancana, Villa Raspa 113, ker je dobil precej poškodb pri padcu s kolesa.

VEDNO VEČJI PROMET V PRISTANIŠČU

V avgustu pristalo v tržiškem pristanišču 55 trgovskih ladij

Raztovorili so 115.000 ton blaga - Izkrcanje velikih količin gorilnega olja za tržiško termoelektrarno

V tržiškem pristanišču so imeli v avgustu precej prometa. Raztovorili so 115.000 ton blaga, kar je precej, podobno kot v prejšnjih mesecih. To nam daje gotovost, da bo letos promet v tržiškem pristanišču dosegel rekord. Tržiško pristanišče postaja namreč iz leta v leto bolj važno, čeprav je izgubilo dragocene tovore sode za tovarno Solvay, ki ne posluje več, izkrcajo pa v tem pristanišču precejšnje količine gorilnega olja za tržiško termoelektrarno.

Istočasno se tega pristanišča v vedno večji meri poslužujejo razni trgovci in industrijci iz Furlanije. To kljub temu, da deluje s polno paro tudi pristanišče Porto Nogaro, katerega se poslužujejo za svoje potrebe tovarne v Spodnji Furlaniji in v novi industrijski coni Aussa Corno.

V avgustu je prišlo v tržiško pristanišče 55 ladij, od katerih je bilo 33 italijanskih.

Raztovorili so 39.756 ton raznih vrst lesa, 23.110 ton gorilnega olja, 22.795 ton premoga, 13.100 sirka, 10.311 ton celuloze, 4.449 ton kaolina, 451 ton nafte, 220 ton raznih strojev.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 4. septembra so v goriškem matičnem uradu zabeležili 5 rojstev in 2 smrti.

ROJSTVA: Martina Passeri, Fabiana Iurig, Raffaele Malutta, Gessica Gallon, Alberto Gobbi.

SMRTI: upokojenec 72-letni Virgilio Vascotto, upokojenka 59-letna Adele Ferro vd. Russo.

Kino

VERDI 17.00: «L'ultimo tramonto sulla terra dei McMasters», J. Pallance, N. Kwan. Barvni film.
CORSO 17.00—22.00: «Goodbye Mr. Chips», P. O' Toole in P. Clark; kinemaskopski film v barvah.
MODERNISSIMO 17.30: «L'incredibile affare Hokkneiko», T. Curtenay in R. Sneider; angleški film v barvah.
VITTORIA 17.00: «Quel giorno Dio non c'era», I. Staccioli in A. Miserocchi; italijanski film v barvah.
CENTRALE 17.30—21.30: «Tarzan nella valle dell'oro», M. Henry in N. Kovack; ameriški Panavision

Tržič

AZZURRO 18.00: «Sartana nella valle degli avvolto!», W. Berger in W. Preston; barvni film.
EXCELSIOR 17.30: «L'ultimo domicilio sconosciuto», L. Ventura in Jobert. Barvni film.
PRINCIPE 18—22: «Pensiero d'amore», Mal dei Primitives; italijanski film v barvah.
SAN MICHELE 18.30: «David e Golia», O. Wels in E. R. Drago; kinemaskope v barbah.

Nova Gorica

SOČA «Grand Prix», ameriški barvni film — ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Žena iz dna morja», ameriški barvni film — ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Pustolovec iz Teksasa», ameriški barvni film — ob 20.
RENCE «Ljubezen in kakšna kletvica», jugoslovanski barvni film — ob 20. uri.
SEMPAS «Plytime», francoski barvni film — ob 20. uri.
KANAL «Umazana igra», ameriški barvni film — ob 20. uri.
POTUJOČI KINO — BRANIK: «Pesem prerije», ameriški barvni film — ob 20. uri.
PRVAČINA «Panche Villa jezdi», ameriški barvni film — ob 20

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna PONTONI BASSI — Raštel 26 — tel. 33-49.

V TRŽIČU

V Tržiču je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna CENTRALE dr. Fitz in Enneri — Trg republike 26 — tel. 72341.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri, v nedeljo, 6. septembra bo odprta cvetličarna REICHMANN — Korzo Italija 34 — tel. 53-71.

Lusaka je glavno mesto afriške države Zambija, kjer bo v prihodnjih dneh zasedanje predstavnikov nevezanih držav. Na sliki ena izmed središčnih ulic.

Je italijanska filmska dejavnost res v velikih finančnih težavah?

De Laurentiis si je baje zapravil naklonjenost ameriških finančnih mogotcev

Pred dnevi smo zvedeli, da se Carlo Ponti zdravi nekje v Švici. Del tiska je znal povedati tudi, da je bil Carlo Ponti operiran in tudi kdo ga je operiral, del tiska pa je bil v podatkih bolj skop in je postavil še vrsto domnev. Toda če Carlu Pontiju privoščimo, da čim prej okreva, in se vrne k delu, smemo domnevati, da se ne bo vrnil na delo s tistim elanom in posebno ne s tisto samozavestjo, s katero je delal doslej in bil zaradi nje tudi znan. Kakor poročajo iz dobro obveščenih krogov, so novi vladarji Hollywooda umaknili svoje kapitale iz italijanskih filmskih načrtov. Carlo Ponti je imel z ljudmi iz Hollywooda v načrtu koprodukcije za več filmov in vsi ti načrti so šli po vodi.

Nekateri menijo, da bo Carlo Ponti namesto filmov začel proizvajati zrezke. Kakor je znano, je neko jugoslovansko podjetje postavilo Carlu Pontiju zgledno živinorejsko farmo za 50.000 glav in verjetno bo Ponti razširil svojo dejavnost v to smer, ker kaže da filmska dejavnost začenja odpovedovati.

Toda ni le Carlo Ponti zašel v nekakšne težave. Njegov nekdanji poslovni tovariš Dino De Laurentiis je zašel v še slabše vode. Sedaj je primoran iskati kakršno koli primerno zaposlitev, kajti vsi njegovi ambiciozni načrti v novem filmskem mestu «Dinocittà» so šli po vodi. Znano je, da je «Dinocittà» resnično filmsko mesto in da je še bolje opremljeno kot bližnje «Cinecittà». Toda v ateljejih, ki so odlično opremljeni in prostoru okoli teh ateljejev, na površini 100 ha, že dokaj časa niso snemali niti enega filma. Istočasno pa zahteva samo vzdrževanje teh ateljejev velikanska sredstva in Dino De Laurentiis je samo za nekaj kulis moral odšteti sedaj 16 milijonov lir, hkrati pa je pri treh filmih izgubil 400 milijonov, dočim je koprodukcija s sovjetskim podjetjem «Mosfilm» za snemanje filma «Waterloo» propadla. S tem je Dino De Laurentiis izgubil nadaljnjih 300 milijonov lir.

Ko je leta 1968 rimsko filmsko mesto «Cinecittà» doživelo pasivo 7 milijard lir, so De Laurentiisu svetovali, naj bi svoje «Dinocittà» strnil s «Cinecittà», da bi se s tem rešilo kar se je rešiti dalo. Ker sta obe ustanovi močno zadolženi, bi se pač stroški strnili in s skupnimi dohodki bi se skušali kriti dolgovi. Toda De Laurentiis ni hotel stopiti s svojega piedestala filmskega cesarja in je ponudbo odklonil. In sedaj je prišel v težave, skupno s Carlom Pontijem. Filmski mogotci z onstran Atlantika so odpovedali sleherno sodelovanje in umaknili svoje dolarje.

V desetih letih je Hollywood vložil v italijanske filme 320 milijonov dolarjev. Od tega je 120 milijonov odpadlo na posojila, 200 milijonov pa na račun akontacij za nove produkcije .Toda dobičkov ni bilo in neki ameriški filmski režiser je to krizo italijanskega filma označil takole: «film mora biti ali finančni krik ali popolna polomija. Polovičnih uspehov ni.»

Fellini, ki je prav gotovo ena najvišjih imen v italijanskem filmu, pa meni drugače. Glede italijanskega filma pravi: «Italijanska filmska kriza je koristen Damoklejev meč. Če bi se jim ne zdelo, da bo prišlo do popolne zmešnjave, bi Italijani sploh ne delali.»

Tako nekako je sedanje stanje v filmski dejavnosti v Italiji orisala neka zahodnonemška revija. Ker vidimo, da se omenjajo v glavnem le dve pa čeprav veliki filmski podjetji, nočemo s tem reči, da je vsa italijanska filmska industrija v težavah, kajti že velikokrat se je govorilo o tem, kako da je italijanska filmska ustvarjalnost na tleh in da ji ni pomoči, še vedno pa se je italijanski film izkazal na vseh festivalih, kjer so se merile sposobnosti najboljših. Res je sicer, da veljajo ti uspehi prvenstveno za režiserje, kajti oni dajo filmu veljavo, toda brez finančnih sredstev bi tudi režiserji ne opravili ničesar in zato sprejemamo tudi gornje vesti z določeno rezervo, upoštevajoč pač dejstvo, da sta dve veliki filmski podjetji res v težavah, ne pa da je v težavah vsa italijanska filmska ustvarjalnost.

Danes otvoritev velesejma v Brnu

Danes se v Brnu začne 12. mednarodni velesejem mehanike, torej mednarodna prireditev, ki postaja iz leta v leto bolj pomembna. Pred dvanajstimi leti je sodelovalo na sejmu 432 podjetij, lani se je sejma udeležilo 24 držav s 1533 podjetji, letos pa bo navzočih že 1662 podjetij iz 26 držav. Krepko so letos zastopane Japonska, ZDA, Sovjetska zveza, Madžarska, Nemška demokratična republika, Romunija, Jugoslavija in Velika Britanija.

Kaže, da se hoče tudi italijanska industrijska zmogljivost tokrat pošteno predstaviti, močneje kot v prejšnjih letih, kajti letošnja navzočnost na tem tako pomembnem sejmu je zelo velika. 41 pomembnejših italijanskih podjetij se je prijavilo za razna področja, na katera je razdeljen velesejem v Brnu. Posebej se je združilo v okvirno prireditev 27 italijanskih podjetij, od katerih jih 11 odpade na tovarne, ki izdelujejo orodne stroje za obdelovanje kovin, 6 podjetij izdeluje orodne stroje za obdelovanje lesa, 4 podjetja, ki izdelujejo tekstilne stroje.

Nadalje bodo v Brnu zastopana štiri italijanska pomembna podjetja s področja elektromehanike, 2 podjetji s področja industrije, ki izdeluje stroje za prehrambeno industrijo. Štirinajst italijanskih podjetij pa se je z vodstvom brnskega velesejma pogodilo kar neposredno in razstavljajo na letošnji prireditvi posamič, to se pravi vsako podjetje zase. Med ta podjetja spadajo n.pr. tovarna avtomobilov «Alfa Romeo» nadalje tovarna zdravil Carlo Erba, turinsko podjetje «Fiat», znana Olivetti in še nekatera druga italijanska podjetja.

Kot na vseh prireditvah te vrste bo tudi na tej Italija imela svoj «dan», ki bo 14. septembra, to se pravi prav zadnji dan brnskega velesejma. Te prireditve se bo udeležila uradna delegacija italijanske vlade, ki jo bo vodil podtajnik za zunanjo trgovino Corrado Belci, ki se bo srečal tudi s predstavniki češkoslovaške vlade in s predstavniki češkoslovaškega gospodarstva.

Kako drag je ponekod bencin

Še pred nekaj dnevi, do zadnjega ukrepa predsednika vlade Colomba, je bil bencin v Franciji dražji kot pri nas, kajti na francoskih bencinskih črpalkah moraš plačati 143 lir za liter «super», 132 pa za liter navadnega bencina. Zaradi tega ni nič čudnega, da se prebivalci obmejnih francoskih pokrajin poslužujejo raje bencinskih črpalk sosednih držav, kjer je bencin — razen v Italiji — cenejši .To se pravi, da počno isto kar počnemo na našem področju, ko odhajamo «na tankanje» čez mejo v Jugoslavijo, kjer nas bencin stane veliko manj.

Zaradi primerjave bomo navedli nekaj podatkov: v Španiji stane liter bencina «super» 115 lir, V Belgiji 114, v Zahodni Nemčiji celo samo 100 lir, dočim je v Švici še najcenejši — 93 lir.

Pravzaprav je še najcenejši bencin v kneževini Andorra sredi Pirenejev, kjer stane liter «super» komaj 70 lir. Žal pa je ta kneževina za Francijo dokaj odročna. Kljub temu pa mnogi francoski pa tudi španski avtomobilisti ustavljajo svoja vozila pred črpalkami v kneževini Andorri, ko gredo iz Španije v Francijo ali narobe.

V Franciji kroži zelo veliko avtomobilov, ker ima ta država izredno gost avtomobilski park. Zato je logično, da je poraba goriva velika. Od tod tudi boj med raznimi petrolejskimi družbami za slehernega klienta. Bencinske črpalke so zelo vabljive, lepo okrašene, avtomobiliste povsod spremlja bučna propaganda, ki ga vabi, da bo poleg bencina dobil tudi kako darilce. Ta sistem se je sicer začel uveljavljati tudi v Italiji, kjer dobiš na bencinskih črpalkah razne igrače ali nagrade, toda v Franciji je takšna propaganda zelo vsiljiva in v zadnjem času je zaradi ene takšnih pobud prišlo celo do političnih sporov.

SEUL, 4. — *Pekinško operno gledališče uprizarja te dni opero «Zajetje Tigrovskih gora». Gre za operno delo, ki ga je priredila in spravila na oder gospa Čang King, to se pravi žena Maocetunga.*

Maocetungova žena pa ni avtor dela, ker gre za znano klasično delo kitajske odrske literature, le da ga je gospa Čang King priredila in «posodobila» «v smislu maoističnih filozofskih nazorov».

Delo, tekst in glasba, je Maocetungova gospa strnila tudi v knjigo in v tej obliki delo gre še v tujino, kjer ga bodo lahko uprizarjali, ne da bi bilo treba Maocetungovo gospo prositi za dovoljenje, pa čeprav se ona smatra za avtorja prirejenega dela. Ker Kitajska ne prizna avtorske pravice avtorja in ker ne plačuje avtorskih pravic tujim avtorjem, logično, ona ne bo zahtevala odkupa avtorskih pravic za morebitno uprizoritev dela. Sicer pa ni Kitajski do tega, da bi zavirala uprizarjanje tega dela s težavami v zvezi z avtorskimi pravicami, ko pa raje vidi, da se Maocetungove ideje širijo po svetu.

Delo, o katerem je govor, ni prvo delo, ki bi prišlo izpod rok Maocetungove gospe. Gospa Čang King je direktorica pekinške Opere in je od leta 1966 priredila že deset del, od katerih je bilo osem baletnega značaja. V vseh teh delih so bili poudarjeni motivi, ki prikazujejo borbo maoistično nastrojenih komunistov. Ta borba je, seveda, vedno zmagala. Na odru, seveda.

Okultne vede v dobi poletov na Luno

V svetu, v katerem so «bogovi umrli», so te bogove nadomestili tehnika, razum, logika. Koliko časa pa more človek zdržati ob razumu, ne da bi začel iskati možnosti, da bi nekje obstajala pot do «onstranstva»? Iracionalnost postaja kot reakcija neka nujnost. Na knjižnem področju imamo nič kaj izbire za romane, v katerih nastopa Satan. Tudi film, in to nas ne začudi, ni imun. Dovolj so že naslovi: «Mati Ivana Angelska», «Au Hasard Balthasar», «Sad iz raja» in Polanskega delo Rosemary's Baby».

Ko so na eni strani astronavti in znanstveniki zaverovani v tehnologijo, stopa po drugi strani med ljudi Satan. Vedno več je po svetu festivalov čarovništva. Naj omenimo le tistega v Hollywoodu letos, ali onega v Rimu leta 1969, in festival okultnih ved letos v New Yorku. V dobi, ki jo Tavčar opisuje v Visoški kroniki, so čarovnice zažigali, sedaj pa se vsi taki pojavi vedno bolj lahko svobodno razkazujejo in fotografirajo.

Iz dneva v dan se veča število večerov in obredov na čast Satanu. V dvajsetih letih je bil na čelu takih obredov Berlin, leta 1948 London, sedaj pa so nedvomno ZDA in v njih Kalifornija. Tu seveda ne smemo pozabiti na Sharon Tate in Bel Air. Tudi v Houstonu je policija že odkrila Satanove obožavalce. Za ZDA bi torej mogli reči, da je satanizem postal masovni fenomen. Že hippiji sami predstavljajo ogromno rezervo čarovništva in okultnih ved. Obstajajo tudi satanske cerkve s templji in kriptami; v San Franciscu ima taka cerkev 7000 privržencev.

Kot prodajajo v supermarketih jestvine, tako dobimo tudi supermarkete, ki prodajajo kipce hudičev, obrnjene križe, satanske enciklopedije in podobne predmete. Cerkve, templji in kripte so seveda skriti, tako da jih lahko najdemo le s posebnimi vodniki, kot je «Les Nuits Secrétes de Paris» Guya Bretona ali «Italia leggendaria, misteriosa, insolita, fantastica» ter poseben vodnik za Milan «Itinerari neri» v vodniku «Dove va Milano?»

Že med samimi verniki v tradicionalnem smislu, torej katoličani, je velika množica takih ljudi, ki si niso na jasnem, kaj je Slabo. Ti se večkrat predajajo srednjeveškim verovanjem, ki izhajajo iz poganskih verstev. Nedvomno je za te ljudi Satan oseba, stvarnost.

Toda, kaj je cerkev dejala doslej o Satanu? Že po drugi svetovni vojni, tedaj je namreč Satan začel bledeti, se pojavi ta problem. Leta 1950 pa v enciklikli «Humani generis» papež obžaluje, da postajajo angeli vedno bolj medli in da nekateri dvomijo, da so «bitja in osebe». Nekaj let kasneje je papež Pij XII. vplival celo na francoske škofe, da so odstranili katekizem, ki ni govoril o Satanu in o večni kazni v peklu.

Najsodobnejši teologi se danes delijo na tri skupine. Konservativci pravijo, če si sposodimo misel iz «Itinerario teologico ieri e oggi» kardinala Pietra Parenteja: «*Za krstjanu ni mogoče, da dvomi o obstoju angelov ali zreducira te duhove na metaforične izraze božje mogočnosti.*» Drugo skupino sestavljajo aktivni tradicionalisti, za katere Karl Rahner pravi: «*Pred resnostjo, ki jo predstavlja zgodovina odrešenja, bi pomenilo slabo teološko moč, videti v hudiču in besih duhove ali prikazni, ki blodijo po svetu.*» Tretja skupina, ki jo tvorijo progresisti, meni, po besedah voditelja Schoonenberga, da je važno, kar pravi VI. lateranski koncil: «*Bog je stvarnik vsake vidne in nevidne stvarnosti.*»

Kaj so dejali zadnji papeži o obstoju angelov in hudičev? Navadno so se o tem dvomljivo izražali. Kljub temu obstajajo duhovniki, ki imajo funkcijo preganjalca hudobnega duha in ki jih cerkev priznava kot take.

Tudi v Italiji kult Satana vsekakor presega tradicionalni okvir. Satan ne obišče le obsedencev, ne nastopa le na «slavju misterijev» — na procesiji, ki jo priredijo vsako leto v Campobassu, pač pa ljudje pridejo v stik z njim tudi v posebnih krožkih, «kapelicah», kjer berejo črne maše in najmanjša napaka lahko dovoli Satanu, da človeka uniči. Pravijo, da je nekega strokovnjaka v spiritizmu pred kratkim neznana sila priklenila na ortopedski voziček, ne da bi bil doživel kako prometno nesrečo. V Turinu so govorili o skrivnostnih dogodkih. Italijanski čarovniki pa so včasih še nestrokovnjaki. Mlada manekenka je n.pr. hotela povzročiti na moškem, ki jo je prevaral, krvave praske, pa je, kot pravi, «nekaj zgrešila» in se je zjutraj sama zbudila s praskami.

O črnih mašah se v Italiji ne govori veliko. Tudi če so, morajo biti skrite. Neka mlada scenografka pa je kljub temu govorila o maši, o kelihu, v katerem je bila kri in o tem, kako so jedli surovo jagnjetovo srce. O Satanu ve veliko povedati pater Gabrijel, ki se z njim ukvarja od 10. ure zjutraj do šestih popoldne. Njega cerkev priznava kot preganjalca hudiča. On pravi, da ni bilo v Italiji še nikoli toliko obsedencev in da ga Satan še potem, ko je končal svoje delo, muči in zbada...

Slovenski taborniki so obiskali prelepo Koroško in njene ljudi

Akcija «zmajevcev» - Načrt za stike z ljudmi - Spoznavanje razmer

II.

OB SKUPNEM TABORU SLOVENSKIH TABORNIKOV NA KOROŠKEM

Zadnje čase se po časopisih, kakor tudi po radiu in televiziji, vedno češče govori o Koroški. Ob 50-letnici plebiscita, ki je odločal o pripadnosti Koroške Avstriji ali kraljevini SHS, je postalo vprašanje ponovno aktualno. Kakor pri nas — na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji — je bilo obljub precej, storjenega pa bolj malo. Vsaka uresničena zahteva je terjala od ljudi mnogo truda, potrpežljivosti in vztrajnosti.

Zaradi nam sorodnega položaja smo se tržaški taborniki z velikim zanimanjem odzvali povabilu za krajše taborjenje blizu Sel na Koroškem. Slovenski taborniki — v glavnem sicer gre za ljubljanski zmajev odred — so že imeli manjše tabore in pa predvsem osebne stike z ljudmi. Že samo dejstvo, da so rajši hodili po vaseh pod Košuto, Obirjem in Škrbino, kot pa ležali na plažah v Ankaranu, je znak, da postaja vprašanje narodnostnih manjšin pri mladini, če že ne občuteno, pa vsaj zanimanja vredno. Zdi se mi, da je treba generični izraz mladina omejiti na študente in še bolj na tabornike, ki so prvi šli na Koroško ne samo kot turisti na Vrbsko jezero in Gosposvetsko polje, ampak so stopili do slovenskih ljudi.

Letos so «zmajevci» povabili na svojo akcijo (od 24. julija do 8. avgusta) tudi druge enote in posameznike. Namen tabora naj bi bil: 1. spoznati udeležence z zgodovino in realnostjo Koroške; 2. približati se ljudem, pogovoriti se o njihovem življenju in dejavnosti. Zaradi omejenega časa in pa nepripravljenosti samih udeležencev, vidnejših uspehov ni bilo. K temu moramo dodati še začetno zadržanost domačinov. Toda prav mi dobro vemo, kako dolgo traja, da si del naroda, ki živi izven matične domovine, ponovno pridobi narodnostno zavest, ki jo država, v kateri živi, prikrito ali celo odkrito tepta.

Vije se kolona vkreber...

Preveč optimistično bi bilo mnenje, da so se slovenski taborniki zavedli zapletenosti (kompleksnosti) in pomembnosti stikov s koroškimi Slovenci. Dejstvo pa je, da so se odločili, sicer na pobudo posameznikov, za najuspešnejše delovanje, to je za stik z ljudmi na njihovih domovih. Pri tem opravljajo dvostransko delo: na eni strani srečanja z domačini, na drugi pa seznanjajo slovensko javnost s problematiko manjšin.

Mnogo več bi se dalo narediti v obeh smereh, če bi ne bilo vse prepuščeno iniciativi nekaj mladincev. Vsekakor pa je zasluga njihova, da so se iz zavednosti ali iz radovednosti lotili zahtevne in izredno pomembne naloge, ki je pa sami ne morejo uspešno dovršiti. Že sama zavest tega, pri mladincih samih in pa predvsem v slovenski javnosti, bi dokazala pomen te akcije in kot posledico nujno nadaljevanje takega dela.

Sestra PIKA

* * *

IZLET NA OBIR

Že od začetka taborjenja zmajevega odreda na Koroškem v Srednjem kotu so nam govorili ljubljanski taborniki, imenoval jih bom kar zmajevce, o nekem dvodnevnem izletu na Obir, 2142 m visoko goro, in v Globasnico. Dan izleta je končno prišel, a izlet se je od vsega začetka pokazal težji kakor je bilo predvideno. Pokvaril se je namreč «kombi», zmajevcem življenjsko važno prevozno sredstvo, ki bi nas moralo pripeljati iz Globasnice nazaj v tabor. Ker je bilo prijavljanje na ta izlet neobvezno, smo se zanj odločili le 4 valovci in 8 zmajevcev. Po stari zmajevski navadi se je odhod zavlekel, tako da smo odšli šele ob pol enajstih, to se pravi v največji vročini.

Izlet se je začel: komaj smo prišli na cesto za Sela, smo že dobili prijaznega Dunajčana, ki nam je dal na razpolago svoj obilen prtljažnik in ves prostor, ki ga je imel na razpolago, kamor smo tovariško naložili šibkejše sopotnike. Odložil jih je v Selah, kjer so nas le malo čakali, kajti brez krame smo mnogo hitreje hodili. Tudi v Selah, kjer smo nakupili hrane, nas sreča ni zapustila: tovornjak nas je naložil in prenesel do odcepa za Kališe, kjer so taborili tisti tržaški in koroški skavti, ki smo jih med taborjenjem nekajkrat srečali in tudi «namlatili» v odbojki.

Kmalu smo že bili na poti, ki se vzpenja na Obir, kljub «višjim silam», ki so nas ustavljale, to se pravi debele in neverjetno veliko jagod. Hitro so začeli prvi križi in težave. Laziti v hrib s polnim želodcem in z nahrbtnikom ni bilo najlaže. Pogosto smo se morali ustaviti in menjati nahrbtnike ali jih nositi šibkejšim. Vseeno smo klepetali in razpravljali o vsem mogočem. Seznanili smo jih tudi s stanjem slovenske manjšine v Italiji.

Razgled je postajal tem lepši, čim višje smo se vzpenjali. Na žalost ne morem reči isto za vreme. Dokler je bilo še mogoče, smo slikali, kar se je izkazalo pametno, ker smo z vrha videli še samo del Podjune skozi oblake, ki so se zelo grozeči zbirali. Na vrhu ni bilo žiga in to nas je precej potrlo. Podpisali smo se v spominsko knjigo, nakar nas je spodila toča, da smo se morali spustiti 100 m niže iskat zavetja. Komaj je pojenjala toča, smo se napotili proti Železni Kapli z upanjem, da jo dosežemo do večera, toda ta nas je dohitel poldrugo uro prehitro. V Terpljaku smo našli senik in se vanj naselili. Tedaj smo razumeli, da se bo dvodnevni izlet spremenil v tridnevnega.

Ko smo se zjutraj otresli slame, ki nam je lezla tudi v usta, se najedli in zapustili še vedno prazno vasico, smo hitro stopili proti industrijskemu mestecu Železni Kapli. Po kratkem obisku bližnji prodajalni razglednic in oranžad smo se odpravili na dvajset km dolgo pot, ki nas je ločila od Globasnice. Ustavljali smo se skoro pri vsakem naselju in pokazali koliko zmore naš tek: vpraševali smo za mleko in ga tudi dobili. Nekajkrat celo zastonj.

Mimogrede smo nabirali jagode, češnje in druge sadeže. Pri neki koči smo celo kar v redu kosili. Zadnje kilometre smo prevozili na velikem traktorju s prikolico. V zaselku nas je pogostil s toplo večerjo stari zmajevski znanec, starejši profesor, ki nam je tudi povedal mnogo o Slovencih na Koroškem in o sebi. Po večerji smo se zopet napotili na senik.

Naslednje jutro smo se takoj napotili proti taboru, seveda z avtostopom. Toda prej smo se zmenili, da se dobimo pri Klopinjskem jezeru. Razdelili smo se na dvojice in z večjo ali manjšo srečo smo se pri jezeru dobili in se prav pošteno okopali. Voda je bila tako lepa, da smo ostali tam polni dve uri. Nato smo zopet z avtostopom nadaljevali pot. Na en ali drug način smo vsi prišli do večera domov, se pravi v naše drage šotore.

Brat TRIGLAV

(Konec)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

M. Chiesura v Rossoni

V Rossonijevi galeriji se nam ponovno predstavlja z razstavo olj tržaški pokrajinar Mario Chiesura, ki smo ga lani srečali v bližnji galeriji Russo. Čeprav prenaša v svoje slike resnični videz motivov, ni strogo realistično usmerjen. Po težkih temnih barvah neba in predmetne enostavnosti izrezov krajin dobivajo te podobe privdih ekspresionizma in celo rahle nadstvarnosti. To posebno v uspeli sliki strmine križevega pota na Repentabor.

V njej Chiesura ne išče cenenih učinkov sladkobnih barv. Roka mu ni lahka. Počasna je, ko lušči slikovno predstavo iz okolja morda barvno pestrejše prirode. Se pa tako dokoplje do otožne pogloblenosti, ki pronica v vseh boljših slikah tega samouka in pozneje Tostijevega učenca. Odtod tudi nenavadne perspektive, kot na primer v sliki cerkve v Koprivi in drugod.

Opažamo pa ponekod viden premik iz dosedanjih zasnov, s katerim barva zadobiva večjo likovno vrednost. To pronica predvsem v mrzli hladnosti nočnega nastrojenja openske ulice in obratno, v mehki toplini pojemajočega dne, katerega sonce obseva kmečko domačnost starega hleva.

Manj je to pot čistih pokrajin z drevjem in griči. So pa spet tu njegove v globino gozda zgubljajoče se steze, ozki razgledi iz Milj z nenavadno jasnim nebom v kontrastu s hladnim mrakom uličic, pristan z gradom, jadrnice in nekaj tihožitij cvetlic.

A. Renar v Tergeste

Galerija Tergeste otvarja svojo jesensko dejavnost z razstavo pokrajin, ki jih v črnobelih risbah z resnično stvarnostjo podaja Angel Renar. To dejstvo tudi poudarja uvodna beseda kataloga izpod peresa muzejskega ravnatelja dr. Silvia Rutterija. In ta je na mestu, ker je razstava pravzaprav dokumentacija starih hiš tržaških predmestij, Istre, Krasa in krajev v bloblji Furlaniji. Ako že ne mi, bodo slikarju hvaležni naši zanamci, saj jim ohranja izumirajoči lik sveta naših dedov in pradedov.

Večina obiskovalcev Divače pozna slikovito, a žal že razpadajočo mogočno kraško domačijo, ki je nekoč gledala mimohod Napoleonove vojske. Ne pozna pa marsikateri Svetovančan hiše z dolgim «baladurjem», pa nizki prehod, do danes z visokimi hišami obkroženega Fedrigovca.

Tako se tu vrste kot resnične starinske hiše Padrič, Briščkov in Škednja, nadalje hiše iz furlanskega San Daniela, pa tudi koče gradeških lagun.

K zbirki Renarjevih razgledov starega mesta se tu pridružuje nov primerek. Je malokomu znan, ker vsa z brščanom prerasla stavba je dvoriščna stran hiše iz Ulice Rota.

Kljub natančnosti risbe, pa Renarjevo podajanje res ni fotografsko. Da bi lahko bolj sproščeno, risal, če bi le hotel, je tu dokaz ozka ulica iz Pirana, ki se vije v poltemi dneva. Pa tudi tista, ki sedaj visi v Miljah na razstavi slik iz tamkajšnjega ex tempore tekmovanja.

MILKO BAMBIČ

KRATKE KULTURNE

NEW YORK, 4. — V New Yorku se bo v Metropolitanu 14. septembra začela nova sezona. Ta je že 86. po vrsti. Prvi večer bo na sporedu Verdijeva opera «Ernani», ki je v newyorškem gledališču niso uprizorili od leta 1965. V naslednih dneh bodo v Metropolitanu uprizorili «Cavallerio rusticano» Pietra Mascagnija, «I Pagliacci» Ruggera Leoncavalla, «Normo» Vincenza Bellinija, «Traviato» Giuseppa Verdija, «Hoffmannove pripovedke» Offenbacha ter Gluckovo opero «Orfej in Evridika».

* * *

RIM, 4. — Rimsko glasbeno sezono bo letos obogatil 13. državni polifonski festival. Festival bo obsegal dela najbolj znanih mojstrov polifonije. Na festivalu bodo sodelovali diletanti in mešani zbori.

* * *

BOGOTA, 4. — Zdi se, da je v Kolumbiji cenzura postala strpnejša, odkar je postal predsednik Misael Pastrana Borrero. Nekatere filme, ki jih je cenzura prej prepovedala, so namreč sedaj dovolili.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pokazati morate več odločnosti in elastičnosti. Našli boste med prijatelji to, kar ste zaman iskali v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne odrecite prijatelju svoje pomoči. Preveč se ukvarjate z mislimi na preteklost.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Dokažite nekomu, da vam dela krivico. Sreča in spokojnost v družini.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Svoje zadeve držite zase, kajti tekmeci so na preži. Zaskrbljenost prehodnega značaja.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Danes se boste uspešno uveljavili. Preveč ste nagnjeni k sanjarjenju.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dela se lotite postopoma, sicer boste vse pomešali. Priložnost, da se spoznate s prijetno osebo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Obvladajte se, tudi če bodo okoliščine za vas neugodne. Postavite se po robu ljubosumnosti.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 21.11.) Dan ne bo potekel brez težav in nasprotij. Skušajte preprečiti prepir s sorodniki.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Ne verjemite preveč obljubam nekega sodelavca. Nekdo vas bo skušal izsiljevati.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nepremišljeni ukrepi vas bodo veliko stali. Uveljavili se boste v družbi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Odločna se postavite po robu neki akciji svojih nasprotnikov. Prebili boste večer v prijetni družbi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne prepuščajte se obupu, ker vasi sodelavci vam bodo pomagali. Čustveni odnosi bodo ogroženi od zavistnežev.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 5. SEPTEMBRA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 11.50 Veseli motivi; 12.10 Kuret: Slovenski in furlanski običaji; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Z glasbo po svetu; 15.55 Davanzo: «Varna pot»; 16.05 Operetne melodije; 17.00 Znani pevci; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Oktet «Planika»; 19.10 Dolhar: Alpske poti in smeri; 19.20 Zabavali vas bodo; 20.00 Šport; 20.45 Sloviti procesi v Trstu; 22.10 Ples.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Knjižne novosti; 15.30 Popevke; 16.30 Domači avtorji; 16.45 Zborovsko petje.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 20.15, 23.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Vesela glasba; 10.00 Juke box; 10.30 Plošče za poletje; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Pesem in glasba; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Lahka glasba; 14.15 Uspeli motivi; 16.00 Prenos RL; 16.30 Ritmi za mladino; 18.15 Pevec dneva; 18.45 Orkester; 20.30 Prenos RL; 23.10 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Plošča za poletje; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Preizkušajo se dilentati; 14.10 Rim, prestolnica Italije; 14.30 Plošča za poletje; 15.40 Poleti v mestu; 16.10 Filmska glasba; 17.10 Veliki variete; 18.50 Lepe melodije; 19.30 Luna park; 20.20 Jazzovski koncert; 21.05 Koncert; 22.10 Sodobni ital. glasbeniki; 23.00 Univerziada.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Sopranistka Cecilia Fusco; 9.00 Izbrane pesmi; 9.35 Strnjena komedija; 10.15 Poje Gipo Farassino; 10.35 Glasbeni variete; 11.35 Zborovsko petje; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako?; 14.05 Juke box; 15.15 In spet je sobota; 18.35 Univerziada; 20.10 Dostojevski: «Besi»; 21.15 Pariški program; 21.30 Orkestri; 22.10 Pisan spored.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Odrska glasba; 12.20 Paganini in Busoni; 13.45 Pianist A. Colombo; 14.45 Janačkova glasba; 17.10 Na sporedu je Stravinski; 17.40 Glasba izven programa; 18.45 Gledališče in kino; 19.15 Koncert; 21.30 Sienf. koncert.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.30 Od gotike do baroka; 9.50 Sodobna ital. glasba; 10.10 Haendlov Concerto grosso, opus 3; 10.20 Vzporedna glasba; 12.00 Na sporedu je Wolf; 12.30 Doba simfonije; 13.30 Iz Malipierovega poema «Sogno di un tramonto d'autunno».

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 20.30 Poročila; 8.15 Informativna oddaja; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje od strani do strani; 10.25 Ansambli domačih napevov; 11.15 Pri vas doma; 13.10 Violinist Igor Ozim; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Glasbena pravljica; 15.25 Slovenske popevke; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Dve popularni uverturi; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 Gremo v kino; 18.45 Pevka Meta Malus; 19.15 Rad imam glasbo; 19.45 S knjižnega trga; 20.15 Ansambel Rudija Bardorferja; 21.00 Večer z napovedovalko Velkavrhovo; 21.30 Zabavna radijska igra; 23.20 Oddaja za naše izseljence; 00.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Spored za najmlajše; 19.30 Izžrebanje loterije; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Glasbeno-govorni spored «...e noi qui»; 22.15 Jutri bo nedelja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.00 Univerziada; 19.00 Plavalne tekme za evropsko prvenstvo; 21.00 Dnevnik; 21.15 Junaki slikanic; 21.50 Univerziada; 22.30 Podelitev nagrade Campiello.

JUG. TELEVIZIJA

21.00, 00.10 Poročila; 10.35 TV v šoli; 18.55 Obzornik; 19.00 Barcelona: Evropsko plavalno prvenstvo; 20.25 Mozaik; 20.30 Risanka; 21.35 Zabava vas Tom Jones; 22.30 Skrivnosti morja — dokument. serija; 22.55 Močnejše od življenja — film; 23.50 TV kažipot.

UNIVERZIADA

ATLETIKA SE BLIŽA H KONCU

Še trije naslovi za Vzh. Nemčijo v včerajšnjih atletskih nastopih

V košarkarskem turnirju Jugoslavija dvakrat poražena - Nenad Stekić četrti v skoku v daljino - Koprivica izpadel v polfinalih teka na 800 m

TURIN, 4. — Od šestih naslovov v atletiki, ki so jih podelili danes, si jih je polovico priborila Vzhodna Nemčija. Na sporedu so bili finali v metu kladiva, v skoku v daljino, v teku na 100 m, in 400 m za moške ter na 100 m in 400 m za ženske. Vzhodni Nemci so osvojili zlato v kladivu, v teku na 100 m tako za ženske kot za moške.

Jugoslovani in Italijani se niso prav briljantno odrezali. Jugoslovana Stekič in Rak, ki sta se uvrstila v finale skoka v daljino z drugo in tretjo najboljšo značko, so na koncu deloma odpovedali. Stekič se je s skokom 7,76 uvrstil na 4 mesto, medtem ko je bil Rak šesti. Z značko 7.77 m, ki jo je dosegel Stekič, bi bil v finalu tretji in bi osvojil bron. Zmagal je Anglež Lerwill s skokom 7,91 m. Danes je tekel tudi Koprivica na 800 m. V svoji izločilni skupini je bil 5. s časom 1'50"1, kar mu ni zadostovalo za uvrstitev v finale. V finale pa se je uvrstil Soasojevič v troskoku, prav tako tudi Gentile, ki je preskočil 16,33 m, kar je le 3 cm več od norme za kvalifikacijo.

Jochen Sachse je vrgel kladivo 72,34 m in s tem postavil nov rekord univerziade. V tem tekmovanju je bil Videmčan Mario Vecchiatto 6. Orodje je vrgel 64,02 m daleč.

Rekord iger je izboljšal tudi Američan Tom Ulan v teku na 400 m s časom 45"9. Tek je bil precej zanimiv, čeprav čas kot tak, kljub temu, da predstavlja nov rekord univerziade, v absolutnem merilu ne pomeni mnogo. Razlika med prvim in osmim je znašala sek. in 1 desetinko.

Prvo mesto na 100 m za ženske ni ušlo veliki favoritinji Renati Meissnerjevi, ki je prav na cilju za nekaj centimetrov premagala Nizozemko Van Den Bergovo. Obenem so sodniki prisodili isti čas.

Izidi današnjih finalov:

Daljina moški:

1.	Lewill Alan (VB)	7,91 m
2.	Arnie Robinson (ZDA)	7,78 m
3.	Hignett Geoffrey (VB)	7,76 m
4.	Stekić Nenad (Jug.)	7,67 m
5.	Beer Klaus (V. Nem.)	7,65 m
6.	Rak Miljenko (Jug.)	7,62 m
7.	Abe Naoki (Jap.)	7,59 m
8.	Holopojnov Aleksej (SZ)	7,57 m
9.	Pacheco Abelardo (Kub.)	7,52 m
10.	Hutter Miroslav (ČSSR)	7,47 m
11.	Bonheme Francoise (Fr.)	7,47 m
12.	Walkleu Laurence (Avs.)	7,47 m
13.	Schicker Hans (Z. Nem.)	7,38 m
14.	Arrighi Carlo (It.)	7,36 m
15.	Cabay Stanislaw (Polj.)	7,33 m

400 m moški:

1.	Ulan Tom (ZDA)	49"9
2.	Jellinghaus M. (Z. Nem.)	46"2
3.	Carlette Jacques (Fr.)	46"2
4.	Turner Tommie (ZDA)	46"3
5.	Savčuk Boris (SZ)	46"6
6	Rossmeissl R. (Z. Nem.)	46"7
7	Bertuold Gilles (Fr.)	46"8
8.	Bratčikov Aleksander (SZ)	47"

100 m moški:

1.	Schenke Siegf. (V. Nem.)	10"5
2	Green Jim (ZDA)	10"5
3.	Ravelomantsoa (Madag.)	10"5
4.	Nowosz Zenon (Polj.)	10"6
5.	Triana M. Jose (Kub.)	10"6
6.	Montes Pablo (Kub.)	10"6
7.	Green Ian (VB)	10"6
8.	Clerc Philippe (Švi.)	10"8

Kladivo:

1.	Sachse Jochen (V. Nem.)	72,34 m
2.	Hmelevski Vasilij (SZ)	68,54 m
3.	Ambrosiev Vladimir (SZ)	66,80 m
4.	Mirofuši Šigenobu (Jap.)	66,48 m
5.	Schmidt W. (Z. Nem.)	64,70 m
6.	Vecchiatto Mario (It.)	64,02 m
7.	Alcantara Jose (Špa.)	62,86 m
8.	Dimitar Mindov (Bol.)	62,30 m
9.	Bernardini Walter (It.)	60,78 m
10.	Gaede E. (Z. Nem.)	58,88 m
11.	Nurullah Ivak (Tur.)	58,88 m
12.	William Barry (VB)	58,26 m
13.	Heimo V. (Avst.)	57,34 m

100 m ženske:

1.	Meissner R. (V. Nem.)	11"5
2.	Van Den Berg W. (Niz.)	11"5
3.	Balogh Gyorgyi (Madž.)	11"7
4.	Cobian Miguellina (Kub.)	11"7
5.	Szabone Havas J. (Madž.)	11"8
6.	James Della (VB)	11"9
7.	Kapfer Helga (Avst.)	11"9
8.	Nikiforova Marina (SZ)	12"

400 m ženske:

1.	Sykora Maria (Avst.)	52"8
2.	Truste Carmen (Kub.)	53"5
3.	Penton Aurelia (Kub.)	53"8
4.	Koval Hanna (Polj.)	54"4
5.	Druel Marie Claude (Fr.)	54"4
6.	Rodriguez M. Irenice (Bra.)	54"5
7.	Fitzgerland Gale (ZDA)	56"5
8.	Kamal Jit. Sandhu (Ind.)	56"5

Lestvica deseteroboja po prvem dnevu:

1.	Avilov (SZ)	4100 točk
2.	Herunter Gert (Avst.)	3989
3.	Šerbatik Vladimir (SZ)	3914
4.	Hedermach L. (Šve.)	3884
5.	Djourov Spass (Bol.)	3827
6.	Sepsy Andrej (Rom.)	3772
7.	Pernica Ludek (ČSSR)	3741
8.	Jurgen P. (Z. Nem.)	3731
9.	Kano Rafael (Špa.)	3726
10.	Hannu Kyasola (Fin.)	3725
14.	Faraggiana D. (It.)	3592

KOŠARKA

V finalnem kolu moškega košarkarskega turnirja je Jugoslavija do sedaj doživela dva huda poraza. Potem ko je prejšnji večer zgubila proti Sovjetski zvezi je danes podlegla tudi Američanom. Edino upanje za osvojitev kakršnekoli kolajne je sedaj, da premaga Kubo, kar vsekakor ne bo lahko.

ZDA — Jugoslavija 93:81 (43:43)

ZDA: Robish, Parker 2, Mac Daniel 14, Smith, Mac Ginnis 25, Davis 14, Mengelt 16, Clemons 6, Lewis, Jones, Ford 2.

JUGOSLAVIJA: Karati, Simonovič 4, Jelovac 8, Knežević 18, Bizjak, Kapičič 26, Kotarac, Rukavina 2, Šolman 12, Georgijevski, Čermak 11, Živkovič.

Z zmago nad Jugoslavijo so Američani postavili zelo resno kandidaturo za osvojitev zlate kolajne na letošnjem turnirju. O tem bo odločalo jutrišnje srečanje med Sovjeti in Američani.

Jugoslovani so danes odigrali svojo najboljšo tekmo na tem turnirju. Rezultat je bil v dvomu do zadnjega. Samo proti koncu srečanja je Američanom uspelo z zelo živahno in pestro igro, polno domišljije večkrat prelisičiti jugoslovansko obrambo. Najboljša igralca v ameriških vrstah sta bila zunanja igralca Davis in Mengelt ki sta večkrat uspešno zaigrala tudi pod košem.

Po zaključku ženskega turnirja je bila končna lestvica taka:

1.	SZ	5	5	0	343:222	10
2.	ČSSR	5	4	1	266:275	9
3.	Kuba	5	3	2	269:262	8
4.	Bolgarija	5	2	3	277:281	7
5.	Romunija	5	1	4	264:283	6
6.	Poljska	5	0	5	210:306	5

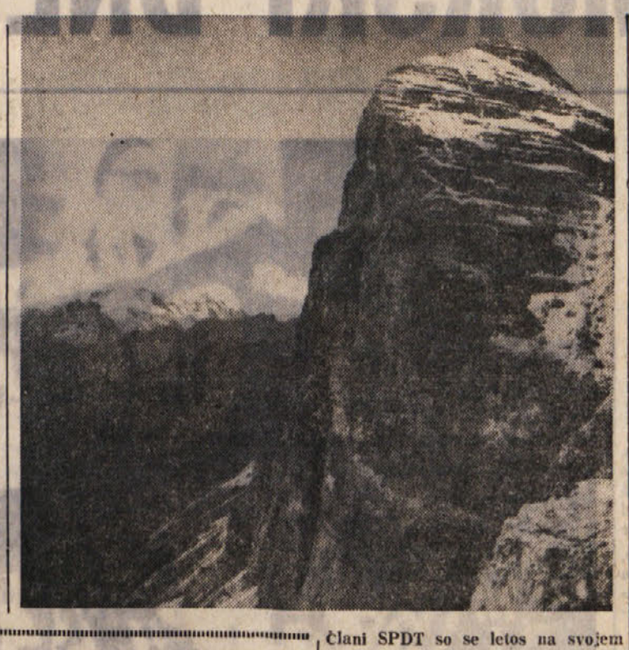
NOGOMET

2. kolo tekmovanja za italijanski pokal

V 2. kolu tekmovanja za italijanski nogometni pokal 1970-71 bodo odigrali naslednja srečanja:

DANES, 5. SEPTEMBRA:
12.15 Arezzo — Verona

JUTRI, 6. SEPTEMBRA
17.30 Pisa — Cagliari
17.30 Livorno — Massese
17.30 Cesena — Lanerossi V.
17.30 Modena — Bologna
21.15 Internazionale — Atalanta
17.30 Como — Monza
17.30 Brescia — Milan
20.30 Mantova — Varese
17.30 Novara — Juventus
17.30 Sampdoria — Torino
17.30 Perugia — Ternana
17.30 Taranto — Fiorentina
21.15 Bari — Foggia
21.15 Roma — Lazio
17.30 Catanzaro — Palermo
17.30 Catania — Reggina
17.30 Casertana — Napoli

Člani SPDT so se letos na svojem pohodu po Dolomitih povzpeli tudi na 3.225 m visok vrh Tofana di Rozes. Na sliki vidimo južno ostenje te gore, v ozadju pa je najvišji dolomitski vrh Marmolada

NAMIZNI TENIS

Krasova ženska ekipa danes in jutri v Kranju

Tam se udeležuje mednarodnega mladinskega turnirja

Po poletnem premoru so v teh dneh Krasove namiznoteniške igralke zopet prijele za loparje. Že nekaj časa marljivo vadijo, da bi tudi v letošnji sezoni ponovile lanske uspešne nastope. Dobre volje jim pri delu ne manjka, in ko si bodo nabrale še dovolj izkušenj, bodo svojemu društvu prav gotovo pripravile še marsikatero zadoščenje.

V zgoniški občini vsi ljubitelji športa z zanimanjem pričakujejo, kako se bodo mlade krasovke obnesle tudi v letošnji sezoni, zlasti v uradnih nastopih. Krasovo vodstvo je v teh dneh kot nalašč prejelo iz Kranja vabilo za udeležbo na mednarodnem namiznoteniškem turnirju za mladince in mladinke, ki bo na sporedu danes in jutri. Kras je vabilo seveda z navdušenjem sprejel in je zagotovil svoje sodelovanje, saj se bodo mlade igralke na tej prireditvi naučile marsičesa. Poleg tega pa je zelo pomembno, da tudi Krasov namiznoteniški odsek vzpostavi tesnejše stike s sorodnimi društvi v Sloveniji.

Krasovo mladinsko ekipo na tem turnirju sestavljajo igralke Sonja Milič, Vilma Širca in Darja Kobal. Miličevi se zdaj nudi lepa priložnost, da «preskusi» v dokaj ostri mednarodni konkurenci svoj naslov italijanske državne naraščajniške namiznoteniške podprvakinje. Šircova in Kobal pa bosta prav gotovo pripomogli k čim boljši ekipni uvrstitvi.

Prve tekme bodo na sporedu danes ob 9. uri zjutraj, turnir v Kranju pa se bo nadaljeval jutri.

—bs—

NOGOMET

V MLADINSKEM PRVENSTVU

Jutri Gaja - Viani

V okviru mladinskega nogometnega prvenstva bo enajsterica Gaje nastopila jutri proti moštvu G. Viani. Tekma bo ob 10.30 v Padričah.

Košarkarski odsek ŠZ BOR

obvešča, da so treningi naraščajnikov vsak ponedeljek, torek, sredo in petek od 8.30 do 10. ure na odprtem igrišču stadiona «Prvi maj» v Trstu. Kmalu se bodo začeli treningi minibasketa.

Ob zaključku odbojkarskega turnirja za trofejo bazovških žrtev, se ŠD Zarja zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu te prireditve.

ŠD ZARJA

OBVESTILO

Pododbor za nogomet pri odboru SŠI sklicuje v torek, 8. septembra, ob 20.30 v Ul. Geppa 9, sestanek vseh slovenskih športnih društev, ki imajo nogometni odsek.

Zaradi važnosti sestanka naj se ga društva udeleže polnoštevilno.

VESLANJE

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Vseh pet italijanskih posadk se je uvrstilo v polfinale

Jugoslavija bo zastopana v polfinalu s četvercem brez krmarja

ST. CATHERINES, 4. — Na svetovnem veslaškem prvenstvu je bil danes dan počitka. Izkoristili so ga za žrebanje prog v polfinalu te prireditve, ki bo na sporedu jutri. Prve tri posadke iz vsake polfinalne skupine se bodo uvrstile v veliki finale, izločeni čolni pa bodo veslali v malem finalu za mesta od sedmega navzdol.

Italijanska reprezentanca se je doslej odrezala dokaj dobro, saj se je uvrstilo v polfinale vseh pet prijavljenih posadk.

Jugoslavija bo imela v tem delu tekmovanja eno samo posadko, in sicer četverec brez krmarja.

Posamezne polfinalne skupine bodo izgledale takole:

SKIF

1. polfinale: Švedska, Norveška, Italija, Z. Nemčija, SZ in Poljska;
2. polfinale: ZDA, Irska, Argentina, V. Britanija, ČSSR in V. Nemčija:

DVOJEC BREZ KRMARJA

1. polfinale: ZDA, V. Nemčija, Argentina, Z. Nemčija, SZ in V. Britanija;
2. polfinale: Avstralija, Poljska, Nizozemska, Norveška, Avstrija in Švica:

DVOJEC S KRMARJEM

1. polfinale: V. Nemčija, Belgija, ČSSR, SZ, Danska in Avstralija;
2. polfinale: Romunija, Finska, ZDA, Avstrija, Italija in Z. Nemčija:

ČETVEREC BREZ KRMARJA

1. polfinale: Jugoslavija, SZ, V. Nemčija, Italija, Z. Nemčija, V. Britanija;
2. polfinale: Švica, Francija, Danska, Madžarska, Švedska in Nizozemska:

ČETVEREC S KRMARJEM

1. polfinale: Nizozemska, Argentina, ZDA, Italija, V. Nemčija in Nova Zelandija;
2. polfinale: Norveška, V. Nemčija, V. Britanija, Francija, SZ in Švica;

OSMEREC

1 polfinale: Madžarska, V. Nemčija, ZDA, Avstralija, Poljska in V. Britanija;
2. polfinale: Nova Zelandija, Z. Nemčija, Avstrija, SZ, Italija in Norveška.

DOUBLE SCULL

V tej disciplini so se že uvrstile naravnost v finale posadke V. Nemčije, Danske, ZDA, SZ, Švice ter Z Nemčije, in bodo torej nastopile šele v nedeljo.

ODBOJKA

Turnir kavarn v Gorici

Nadaljuje se na igrišču «Stella Matutina» odbojkarski turnir kavarn, v katerem nastopa osem ekip, razdeljenih v dve skupini.

V torek, 1. septembra sta bili na sporedu dve tekmi druge skupine. V prvi, kjer sta si stali nasproti ekipi Spriz in Marconato, je zmagala druga z 0:2. V drugi tekmi pa bi morali igrati ekipi Al Cavallino in Virtus. Ker pa se Virtus ni predstavil na igrišču je zgubil tekmo z 0:2 in bil kaznovan z odvzemom točke na lestvici.

V sredo je bila na vrsti prva skupina, kjer je v prvi tekmi zmagal Castello 2:0 nad ekipo CSM. V drugi tekmi pa so igralci iz Gradiške, Al Friuli, zmagali proti ekipi Da Elio tudi z 2:0.

V četrtek je bila zopet na vrsti druga skupina, kjer sta se srečala Al Cavallino in Spritz. Zmagala je slovenska ekipa z rezultatom 2:0. Tekma je jasno pokazala, da je bila med dvema šesterkama velika razlika v moči in tehniki. Nasprotniki so pokazali dobro voljo, a tehnično so bili na zelo nizki stopnji, medtem ko so igrale Al Cavallino pokazali boljšo igro, (čeprav se je tudi pri njih poznalo, da niso imeli zadnje čase treningov). V drugi tekmi je ekipa Marconato zmagala z 2:0, ker se ni ekipa Virtusa, kot že pri srečanju z Al Cavallino javila na igrišču.

Sedaj bo morala vsaka ekipa odigrati še eno tekmo, da se bo vedelo kdo bo imel vstop v finalno kolo. Vse kaže, da bosta v prvi skupini imela to možnost Castello in Al Friuli, medtem ko bosta v drugi skupini napredovala prav gotovo Al Cavallino in Marconato.

P. R.

PADALSTVO

Pred jutrišnjo otvoritvijo

V Lescah vse pripravljeno za 10. svetovno prvenstvo

Jutri bodo na sporedu atraktivni skoki in nastop reaktivnih letal jugoslovanskega vojnega letalstva

V Lescah tečejo zadnje priprave za začetek letošnjega 10. jubilejnega svetovnega padalskega prvenstva, ki se bo odvijalo dva tedna na področju najlepšega dela Slovenije, v okolici Bleda. Mnogo udeležencev prvenstva je že zbranih in letala AN-2 se stalno dvigujejo pod oblake ter spuščajo v globino padalce, ki opravljajo zadnje treninge. Doslej so v Lesce že prispeli tekmovalci iz Sovjetske zveze, ZDA, Norveške, V. Britanije, Čila, Mehike, Kanade, Turčije, Poljske, Madžarske, Italije, Z. Nemčije in seveda Jugoslavije. Ostali tekmovalci bodo prispeli danes. Ko bodo zbrani vsi, bodo ob letalski lopi dvignili na drogove zastave 28 držav. Novost tega prvenstva bo nastop japonskih padalcev, ki tokrat prvič sodelujejo na svetovnem prvenstvu.

Danes bodo udeleženci opravili zadnje treninge, jutri pa se bo začelo prvenstvo samo. Začetek je določen na 14. uro popoldne. Najprej bo na vrsti pozdravni govor predsednika organizacijskega odbora in radovljiškega župana Staneta Kajdiža, nato pa bo prvenstvo samo uradno odprl zastopnik predsednika republike maršala Tita in predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher. Sledil bo mimohod ekip, nakar si bodo lahko gledalci ogledali izredno pester in zanimiv spored atraktivnih skokov, ki bo trajal nad dve uri. Po teh skokih bo na vrsti še nastop akrobatske jate reaktivnih letal jugoslovanskega vojnega letalstva in s tem bo spored prvega dne zaključen.

Uradna tekmovanja se bodo začela v ponedeljek in bodo trajala dva tedna.

Ker vlada za nedeljski otvoritveni del tega prvenstva izredno zanimanje, priporočajo organizatorji vsem, ki si nameravajo prireditev ogledati, naj se odpravijo na pot pravočasno, saj računajo, da bo zbranih ob robu letališča več desettisoč oseb in bo torej na cestah proti Lescah precejšnja prometna gneča.

ATLETIKA

V Celju bo danes in jutri mednarodni atletski miting. Udeležili se ga bodo tekmovalci iz Slovenije, Italije in Avstrije. To bo prvo tekmovanje na tartanskih progah, ki bo organizatorjem obenem služilo kot generalka za bližnje jugoslovansko državno prvenstvo, ki bo prav v tem mestu.

Danes se v Trstu poročita
LUCKA BAREJ
in
BRUNO KRIŽMAN
Člani atletske sekcije ŠZ Bor jima želijo mnogo sreče na novi življenjski poti

Danes sta si v Bazovici obljubila večno zvestobo
Sava Pečar in Karlo Grgič
Športno združenje Gaja čestita mlademu paru ter mu voščimo mnogo medsebojnega razumevanja na novi življenjski poti.

Odbor SD Primorec želi predsedniku ŠZ Gaja tovarišu Karlu Grgiču in Savici Pečar obilo sreče na njuni skupni življenjski poti.

Danes se v Bazovici poročita
SAVA PEČAR
in
KARLETO GRGIČ
Odbor SŠI želi ob tej priložnosti svojemu članu in njegovi družici na novi življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva.

PLAVANJE

V BARCELONI

Predčasen začetek evropskega prvenstva

BARCELONA, 4. — V nasprotju z objavljenim sporedom, se je evropsko plavalno prvenstvo začelo dan pred napovedanim datumom.

Danes so bila na sporedu nekatera srečanja v vaterpolu.

Izidi:

SKUPINA B

Španija — Belgija	10:2
Sovjetska zveza — Romunija	4:3

SKUPINA C

Jugoslavija — Z. Nemčija	5:3
Švedska — Irska	12:1

Švedska in Španija sta z veliko lahkoto odpravili svoje nasprotnike, precej drugače pa so se odvijali dogodki v ostalih dveh tekmah. Nemci so namreč proti Jugoslovanom povedli z 2:1 in nato po izenačenju s 3:2. Tik pred koncem je uspelo Jugoslovanom izenačiti, nato so se okoristili z izključitvijo nasprotnega branilca in so šele v poslednjih minutah dosegli še dva zadetka. To srečanje si je ogledala celotna italijanska reprezentanca (ki se bo jutri pomerila z Jugoslavijo) in njena ugotovitev je bila lahko le ena: tako prvi, kot drugi nasprotnik bosta za Italijo zelo težka.

V drugi tekmi, v kateri je Romunija (vstopila je namesto vzhodnih Nemcev, ki so odpovedali svoj nastop) odigrala precej slabo tekmo proti Sovjetski zvezi. Romunija pač nima več take ekipe, kot pred nekaj leti. Kljub temu so Romuni pritisnili Sovjete ob zid, izenačili so na 3:3 in Sovjeti so jih premagali z odločilnim golom šele tedaj, ko je sodnik izključil nekega nasprotnega igralca. Sovjeti se bodo putri pomerili s Španijo in kot kaže bo tudi to srečanje precej izenačeno.

EP NA TV

Italijanska televizija bo opravila od danes do 12. septembra vrsto neposrednih prenosov z evropskega plavalnega prvenstva v Barceloni. Spored teh prenosov bo naslednji:

5. septembra — od 19.00 do 20.15
6. septembra — od 19.00 do 20.45
7. septembra — od 19.00 do 20.00
8. septembra — od 18.00 do 20.30
9. septembra — ob 22. uri v okviru oddaje Športna sreda
10. septembra — od 18.00 do 20.15
11. septembra — od 19.00 do 20.30
12. septembra — od 18.00 do 20.45

Vsi prenosi, razen 9. septembra, bodo na drugem sporedu.

ODBOJKA

V prijateljskem srečanju

Openski Polet premagal moštvo sežanske Iskre 3:1

Poletovce trenira Guido Neubauer, ki bo letos tudi nastopal za to šesterko

V četrtek je bila na Občinah prijateljska tekma v moški odbojki med domačim Poletom in ekipo Iskre iz Sežane. Po zanimivi in včasih razburljivi igri so poletovci ugnali svoje nasprotnike.

Letos trenira openško moštvo bivši borovec in kasneje član Libertasa Neubauer, kar je za poletovce nedvomno velika in važna pridobitev. Neubauer bo poleg trenerskega posla namreč tudi igral v openskem moštvu in bo tako s svojo izkušenostjo vodil igro mlajših igralcev, ki se bodo letos resno borili za vstop v višjo ligo. Polet nastopa trenutno v promocijskem prvenstvu.

Še nekaj o četrtkovi tekmi. Polet je igral zadovoljivo. Vsi igralci so se močno potrudili in so si tako zasluženo priborili zmago, čeprav so bili Sežanci zelo odporni in trdoživi.

POLET — ISKRA SEŽANA 3:1
(13:15, 15:6, 15:7, 15:11)

Polet je nastopil z naslednjo postavo: Neubauer (k), Wilhelm, Križman, B. in J. Guštin, Košuta, Suhadolc.

Po tem prijateljskem srečanju bodo poletovci nadaljevali s pripravami.

b. l.

Totocalcio

Bari — Foggia	1 X 2
Brescia — Milan	2
Casertana — Napoli	2
Catania — Reggina	1
Catanzaro — Palermo	X
Cesena — LR Vicenza	X 2
Como — Monza	1
Livorno — Massese	1
Modena — Bologna	X 2
Novara — Juventus	2
Pisa — Cagliari	2
Roma — Lazio	1 X 2
Taranto — Fiorentina	2

MLADEN OLJAČA:

KOZARA

65.

Prevedel: Severin Šali

Vstopil je drugi.
«Kako se pišeš?» je vprašal Ivan.
«Ante Zamula.»
«Od kod?»
«Iz Gorskega kotarja.»
«Poklic?»
«Poljedelec.»
«Leto rojstva?»
«1920.»
«Lahko greš,» je zapisal zadnje besede Ante Zamule, poljedelca iz Gorskega kotarja.
Vstopil je tretji ujetnik
«Kako se pišeš?» je vprašal Ivan
«Mate Novosel»
«Od kod?»
«Iz Hercegovine
«Poklic?»
«Kovač.»
«Rojen?»
«1918.»
«Lahko greš,» je Ivan zapisal zadnje besede Mata Novosela, kovača iz Hercegovine.
Vstopil je četrti.
«Kako se pišeš?» je vprašal Ivan.
«Zvonko Gabrovšek.»
«Od kod?»
«Iz Slavonije.»
«Poklic?»
«Poštar.»
«Rojen?»
«1920.»
«Lahko greš,» je Ivan zapisal zadnje besede Zvonka Gabrovška, poštarja iz Slavonije.
In tako po vrsti: novo ime, nov poklic, nova letnica rojstva. Deseti, dvajseti, petdeseti! Novo ime, nov poklic, nova letnica rojstva! Kmetje in delavci v glavnem. Morda so si nekateri tudi izmislili poklic, ki bi jih približal proletarcem, ker so slišali, da partizane vodijo komunisti, proletarci.
Bodi kakor že, Ivan je začel obupavati, ko se je spomnil Leninovih misli o revoluciji, o njenih glavnih in sporednih silah. *Delavci in kmetje, naravni zavezniki, diktatura proletariata!* Kaj je z njimi? Mar je tudi proletarec postal ustaš? Kam se je izgubila njegova zavednost in revolucionarnost? Spomnil se je osvoboditve Prijedora: partizani so tedaj postrelili tudi precejšnje število delavcev. Obrnil je listek v beležnici in prebral nekaj (teh ustreljenih):

Safet Cerić, kolar. Jakub Alihović, železničar. Ibrahim Kapitanović, progovni delavec. Derviš Ćurić, progovni delavec. Juso Babić, delavec. Johan Biršl, progovni delavec. Idriz Ganić, delavec. Mile Goić, sluga. Osman Avdagić, konač. Ljuto Batoz krojač. Drago Stanković, delavec. Ahmed Ramić, delavec...

Kaj je torej z ljudmi, o katerih vrlinah je toliko bral in katerih delo ga je navduševalo? Kje so te slavne zastave, pod katerimi človeštvo koraka v svojo pravo zgodovino, v najpopolnejšo osvoboditev?
Knjige so eno, življenje drugo. Obrnil je novo stran, vendar ni več bral. Sicer pa posamezniki ne morejo vtisniti pečata razredu, le on sam si ga lahko vtisne. Najboljši sinovi delavskega razreda so med nami, v odredih, po vsej deželi. Proletariat je kot razred z nami, v partizanih, na čelu; to pa so zaslepljeni nesrečniki, ki še pojma nimajo o zgodovinski vlogi razreda, si je ponavljal, ko je vstopil novi ujetnik.
«Kako se pišeš?» je vprašal Ivan.
«Branimir Sarić.»
«Od kod?»
«Iz Trebinja.»
«Poklic?»
«Mehanik.»
«Rojen?»
«1920.»
«Lahko greš.» Ivan je zapisal besede Branimira Sarića, mehanika iz Trebinja, toda ta ni odšel.
«Gospod, tovariš, kako naj vas ogovorim...» je začel Sarić.
«Častno besedo vam dam: jaz nisem zločinec.»
«Vem,» je rekel Ivan. «Lahko greš.»
«Jaz nisem klavec, prisežem, čeprav sem ustaš.»
«Saj vemo,» je rekel Ivan. «Lahko greš.»
«Ne vem, kako naj vam rečem: gospod ali tovariš, povedal pa bi rad, da nisem zločinec, mati mi je priča, da res ne, in samo njo imam, mati mi je vse na svetu. Nikoli nisem bil klavec, in da nisem klavec, lahko potrdi tudi naš poročnik, ki je bil predsednik naglega vojaškega sodišča.»
«Kakšnega sodišča?»
«Gospod poročnik je bil predsednik vojaškega naglega sodišča, pred **katerega so me poklicali, ker nisem hotel streljati** v zajete kmete, ki so jih postrelili... Jaz nisem hotel streljati in zato sem bil obsojen, kar gospod poročnik Horvat lahko potrdi.»
«Ali je tukaj?»
«Je.»
«Pripeljite ga,» je rekel Ivan in se šele sedaj spomnil, da se ta poročnik piše tako kot on: Horvat Ivan, študent iz Zagreba, rojen 1920. leta.
«Kako je ime temu Horvatu?» je vprašal Ivan.
«Ne vem natanko, gospod, hočem reči tovariš. Njegovega imena nikoli nisem slišal, kajti mi mu pravimo kratko *gospod poročnik*, včasih pa tudi gospod poročnik Horvat.»
Vstopil je novi ujetnik, in zemlja se je zamajala. Vstopil je novi ujetnik, in zemlja se je zasukala in sesula. Padla je hiša na glavo. Podrl se je hrib, na glavo!
Ujetnik je zagledal Ivana in obstal. Potem je odprl usta, vendar ni črhnil. Ostal je nem.
Dolgo sta se gledala.
Potem je rekel ujetnik:
«Ivan! Mati nebeška!»
Telo mu je podrhtevalo, ramena poskakovala.
«Jozo!» je kriknil Ivan.
«Pa sem le srečen, da sem naletel nate,» je rekel Jozo. «Kaj si tukaj? Komandant?»
«Zakaj si v ustaški uniformi?» mu je Ivan presekal besedo.
«Ali veš, da je mati umrla?» ga je vprašal Jozo.
«Nisem vedel. Kdaj je umrla?»
«Potem ko si izginil, ni več vstala iz postelje,» je rekel Jozo. «Umrla je pred dvema mesecema.»
Umolknila sta, sklonila glavo. Ivan ni vedel, kaj bi vprašal, Jozo pa je staj s povešenimi rokami in bledim nasmehom.
«Kdaj si postal ustaš?» ga je vprašal Ivan. «Ne samo ustaš, ampak tudi oficir. Zakaj si to naredil?»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338 95 823
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 50 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

6 5. septembra 1970

Za SFRJ «ADIT» - DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1 telefon 22 207
Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 150, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

POSLANICA PROSVETNEGA MINISTRA MISASIJA

V višjih srednjih šolah so pereča vprašanja demokratizacije pouka

V skladu z bodočo reformo je nujna ureditev nekaterih problemov - 15 točk ministrovega dokumenta

RIM, 4. — Ministrstvo za prosveto je danes objavilo poslanico, ki jo je minister Misasi poslal sindikalnim organizacijam šolnikov, poslancem in senatorjem, ki so člani pristojnih komisij pri obeh poslanskih zbornicah.

V tem dokumentu, ki je bil že pred časom poslan šolskim organizacijam (od katerih so nekatere že sporočile ministrstvu svoje ocene in komentarje), se obravnavajo razni predlogi glede vprašanja reforme višje srednje šole. Predvsem pa dokument vsebuje shemo ukrepov, ki bi jih bilo treba sprejeti takoj v okviru širše začrtane strategije šolske reforme.

Ministrski dokument poudarja predvsem nujnost, da bi prišlo pred vsakršno reformo do posvetovanja z vsemi organi, ki so zainteresirani pri vprašanjih višjega srednješolstva. Splošna reforma srednjih šol pa je še vedno vprašanje časa, medtem ko se dnevno pojavljajo številna vprašanja, ki jih je treba rešiti ne da bi čakali na dokončno odobritev reforme s strani predstavniških organov.

V tem trenutku manjka malo do začetka novega šolskega leta. Že sedaj pa se postavljajo problemi, ki bodo akutni v šolskem letu 1970-1971. Minister poudarja, da je treba sprejeti že sedaj premišljene ukrepe, ki naj bi bili povezani z bodočo reformo in ne zvrniti vse breme na reformo samo ter se zadovoljiti s skoraj nepomembnimi ukrepi, ki bi skušali reševati kritične položaje, ko voda sili v grlo šolskim oblastem.

Minister pravi nadalje v svojem dokumentu, da je treba smatrati prihodnje šolsko leto za prehodno razdobje v pričakovanju bodoče reforme. V tej zvezi bi bilo treba pripraviti nekaj ukrepov, ki bi pomagali pri premagovanju določenih «mrtvih točk». Ti ukrepi bi morali biti seveda povezani z glavnimi smernicami bodoče reforme. Finančno breme teh ukrepov bi ne bilo seveda prehudo, kar bi omogočilo njihovo izvajanje brez zelo zapletenega posega predstavniških organov.

Spričo tega in spričo nujnosti, da se izvedejo določene reforme, minister predlaga pristojnim šolskim organom določene reforme. Predlogi, ki jih ministrstvo postavlja na dnevni red, so naslednji:

1. ukinitev jesenskih izpitov. Tak sklep je potreben za boljše načrtovanje vse šolske dejavnosti v naslednjem šolskem letu. Potrebno bi bilo tudi začeti novo šolsko leto s 15. septembrom, kar bi bilo zelo koristno za vzgojo in izobraževanje mladih ljudi, ki potrebujejo neposredno šolnikovo pomoč. Poleg tega bi bilo mogoče zagotoviti na tak način več časa na koncu šolskega leta za splošne ocene in izpite:
2. državni izpiti;
3. notranji organi demokratizacije šolske ustanove (šolniki, učenci in družine);
4. disciplinske norme;
5. šolski programi (večja avtonomija za šolnike in razredni svet);
6. vprašanja, ki zadevajo prvo dveletje višje srednje šole, kot razdobje enotnega izobraževanja;
7. vprašanja razširitve sistema ciklusov (problem razširitve enotnega ciklusa na vse triletje višje srednje šole);
8. nove oblike ocenjevanja, ki ne bi bilo samo aritmetskega značaja (če se razredni sveti strinjajo s takimi sodobnejšimi postopki);
9. razdelitev šolskega leta v dve štirimesečji namesto treh tromesečij;
10. šolsko usmerjevanje učencev, posebno v primerih prehajanja z ene na drugo šolo;
11. morebitne pripombe k spremembam, ki jih je svetovala posebna komisija za reformo srednje šole;
12. vprašanje štiriletnih šolskih ustanov;
13. poklicne šole;
14. vprašanje eksperimentiranja: nasveti in predlogi;
15. odprta vprašanja.

Znana filmska igralka Monica Vitti, ki zadnje čase žanje uspeh za uspehom predvsem zaradi svoje poliedričnosti, čeprav ji tudi lepota ne primanjkuje

Keralska dekleta v Zahodni Nemčiji

NOVI DELHI, 4. — Tri mlade katoliške deklice iz Kerala so se v teh dneh vrnile iz Zahodne Nemčije. Danes so se razgovarjale z indijskimi časnikarji v rezidenci kardinala Parecattila. Izjavile so, da so se v Zahodni Nemčiji dobro počutile. Nikjer niso naletele na rasne predsodke, a nemške oblasti so jim plačale potne in življenjske stroške v Nemčiji. Poudarile so, da so obiskovale neki tečaj, in da so bile tudi normalno plačane. Baje so celo utegnile poslati nekaj denarja svojcem.

Ta izjava mladih deklet iz Kerale je seveda precej različna od drugih, ki so jih podale številne novinke, ki so živele v Italiji, v Franciji, Španiji ali Angliji. Sama po sebi ta izjava ne dokazuje še, da so obtožbe londonskega lista «Sunday Timesa» neosnovane.

LONDON, 4. — Inšpektorji britanskega ministrstva za vzgojo so danes pričeli s preiskavo, da bi ugotovili verodostojnost vesti, po katerih naj bi manjša londonska tovarna namestila med šolskimi počitnicami šolarje in jim izplačala za eno uro dela dva šilinga oziroma 150 lir.

Santiago de Chile: Včeraj so bile v Čilu predsedniške volitve. Na sliki: predvolilna kampanja pristašev demokristjanskega kandidata Rodomira Tomica

POSEBNO V GRADBENI INDUSTRIJI

V Švici primanjkuje sezonske delovne sile

Sezonski delavci v Švici niso socialno zavarovani, pač pa jim to «ugodnost» dajejo države, vključene v EGS

ŽENEVA, 4. — V Švici se je zadnje čase pojavil nov in tamkajšnjim gospodarstvenikom popolnoma tuj problem v zvezi s pomanjkljivostjo delavcev v nekaterih strokah. Posebno občuten je ta problem pri gradbeništvu.

Po velikošmarenskih počitnicah so v mnogih kantonih ugotovili, da se precejšnje število delavcev ni vrnilo na delovna mesta. Gre seveda za priseljence, predvsem za italijanske. Po izjavah predstavnikov nekaterih industrij naj bi odsotnosti znašale približno 30 odstotkov, seveda v različni meri za posamezne industrije in različne predele. Zelo enostaven je razlog, zakaj so takih odsotnosti zabeležili največ v gradbeni industriji: prav pri tej je namreč zaposlenih največ sezonskih delavcev.

Lahko rečemo, da si Švica tega problema ni pričakovala, vendar je nujna posledica zakonov in pobud, ki jih je švicarski zvezni svet sprejel, da bi omejil prisiljevanje, poleg seveda obstoječe švicarske notranje ureditve. Jasno je, da problem povzroča precejšnjo zaskrbljenost, še posebno pri sindikatih in pri podjetnikih. Predstavniki teh so pred kratkim podali nekaj zanimivih izjav dnevniku «La Suisse». Skušali so na ta način podati «sliko» odsotnosti, nato pa iskati njene razloge. Zdi se, da se vsi strinjajo, da je glavni krivec «protitujsko» glasovanje, ki so ga na pobudo poslanca Jamesa Schwarzenbacha izvedli 7. junija. Kakor smo svoj čas obširno poročali, je Schwarzenbach skušal tedaj popolnoma zavreti prihod tujcev v Švico. Ko bi se švicarsko prebivalstvo z referendumom izreklo za predlog züriškega poslanca, ki so ga mnogi upravičeno imenovali «šovinističnega», bi v kratkem času moralo zapustiti Švico približno 400.000 tujih delavcev. Švicarsko prebivalstvo je na srečo odkloniło drastični predlog (čeprav se je za Schwarzenbacha izreklo približno 48 odstotkov prebivalstva) in tako niso «protitujski» ukrepi stopili v veljavo. Jasno je, da sta že predlog sam in še posebej glasovanje vplivala na emigrante zelo slabo, vendar bi po našem mnenju ne smeli iskati razlogov sedanje odsotnosti tujih sezonskih delavcev v tem. Prej bi rekli, da je na ta pojav vplival zakon od 24. marca za omejevanje tuje delovne sile v Švici. Še vedno pa bi morali iskati vzroke, zakaj so zabeležili odsotnost samo pri italijanskih delavcih, kajti zakon je omejeval priseljevanje vseh tujih delavcev. Ne smemo tudi pozabiti, da zakona še niso začeli dosledno izvajati, saj bi se morala šele jeseni sestati italijansko - švicarska komisija, ki naj bi odločala, kako naj se zakon izvaja.

Po našem mnenju sta dva vzroka, ki nista neposredno vezana na švicarsko notranjo gospodarsko ureditev ali na nove «protitujske» ukrepe. Ker je problem najbolj občuten pri gradbeni industriji, igra verjetno precej važno vlogo dejstvo, da je ta industrija zelo razširjena tudi v severni Italiji. Povpraševanje po delovni sili je v tej stroki precejšnje in popolnoma jasno je, da se mu bodo delavci v precejšnji meri odzvali, ker je «doma». Pri tem nastane problem «notranje emigracije», toda ta spada že na drugo področje. Še bolj nam bo jasna izbira italijanskih delavcev za delo v domovini, če pomislimo, da niso mezde v severni Italiji za gradbeniške sezonske delavce dosti nižje od švicarskih. Poleg tega se zadnje čase uveljavlja težnja po izseljevanju v države, ki so vključene v Evropsko gospodarsko skupnost.

Sezonsko delo v Švici pa predstavlja še en velik problem in eno veliko hibo: socialno zavarovanje. Sezonski delavci namreč niso socialno zavarovani, kakor tudi ne njihove družine (ki živijo običajno v domovini), kar se pa avtomatično zgodi, če opravljajo sezonsko delo v državah EGS. Če upoštevamo vse te neugodnosti, ki so nujno povezane s sezonskim delom v Švici, imamo lahko jasno sliko, zakaj italijanski delavci, ki so priseljeni, da gredo služit v tujino, težijo za tem, da bi delali v domovini ali vsaj v državah, ki jim nudijo nekaj ugodnosti.

Svicarske oblasti skušajo vsaj trenutno rešiti problem tako, da iščejo delovne sile v Jugoslaviji in na Portugalskem. Že preteklo leto je bilo mogoče ugotoviti porastek priseljevanja iz Španije in Portugalske, v prihodnjih letih pa bomo verjetno lahko zabeležili tudi upadanje preseljevanja iz vseh držav, ki so vključene v EGS. Za prihodnjo sezono si je Švica že «rezervirala» v Jugoslaviji približno 3000 delavcev.

AOSTA, 4. — Na 3.000 metrov visokem ledeniku v pogorju Brenva na Mont Blancu, so danes po več kot 12 urah iskanja, reševalci našli trupla štirih francoskih alpinistov, ki so se pred tremi dnevi skušali povzpeti na vrh.

ISTAMBUL, 4. — Približno 30 kilometrov vzhodno od Istambula sta danes trčila dva avtobusa. Zaradi trčenja je bilo na mestu mrtvih 19 oseb, med katerimi tudi voznika obeh avtobusov, približno 40 oseb je pa ranjenih, 10 od teh zelo hudo.

ŠE DVA PRIMERA KOLERE V JERUZALEMU

OMS zahteva, naj države utemeljijo zahtevo po zdravniških spričevalih

Ugotovili so, da nekatere države zahtevajo zdravniška spričevala za potnike iz držav, kjer se epidemija ni pojavila

ŽENEVA, 4. — Mednarodna organizacija za zdravstvo je danes opozorila posamezne države, naj se strogo držijo mednarodnega zdravstvenega pravilnika glede zahtevanja zdravniških spričeval o cepljenju proti koleri. Zvedelo se je namreč da nekatere zdravstvene uprave zahtevajo ta spričevala tudi od potnikov, ki prihajajo iz držav, kjer se epidemija še ni pojavila.

Nekoliko nereda je povzročila tudi uporaba uradnih nazivov kot «Srednji vzhod», «Južno-vzhodna Azija, «osrednja Evropa» in podobno. OMS zaprosa, naj bi se uporabljala imena držav in naj bi bila tudi točno določena področja, iz katerih potniki prihajajo. Samo na ta način bo lahko razvidno, katera področja so zares ogrožena in dalje v katerih državah res obstaja nevarnost epidemij. Poleg tega bodo morale zdravstvene oblasti posameznih držav tudi utemeljiti Mednarodni organizaciji za zdravstvo na osnovi kakšnih elementov nameravajo zahtevati zdravniška spričevala o cepljenju, kajti nevarno je, da bi taka praksa povzročala zastoj v odvijanju trgovine in sploh potovanja.

JERUZALEM, 4. — Dva primera kolere so danes zabeležili v Jeruzalemu. Skupno je tako zbolelo za kolero na tem področju 47 oseb, od katerih je samo ena umrla. Gre za sedemletno dekletce, ki so ga pripeljali v bolnišnico, ko je bilo že prepozno.

ALŽIR, COTONOU, BANGUI, 4. — Nobenega primera kolere niso v zadnjih dneh zabeležili v Alžiru, kjer je pa približno 50 oseb iz previdnosti v karanteni. Nobena nevarnost ne preti niti Srednjeafriški republiki niti Dahomeyu, kjer so pa izdali vrsto preventivnih ukrepov.

Argentinska vlada bo poiskala truplo Evite Peron

BUENOS AIRES, 4. — Argentinska vlada namerava odpreti preiskavo, da bi ugotovili kraj, kjer je pokopano truplo Eve Peron, pokojne žene znanega argentinskega diktatorja.

Preiskavo je obljubil argentinski predsednik Roberto Marcelo Levingston skupini žena nekega argentinskega peronističnega gibanja. Ženske so zahtevale, naj jim vlada izroči truplo pokojne Evite.

Truplo Eve Peron je tajinstveno izginilo po revoluciji septembra 1955, ki je zrušila Peronovo vlado.

Trije otroci umirali od gladu v kolibi pri Rimu

RIM, 4. — Na rimski kvesturi so danes sprejeli čuden telefonski poziv, ki je agente obveščal, da v neki kolibi približno 10 kilometrov od mesta trije otroci umirajo od lakote. Agenti so se tako; podali na označeno mesto in res našli kolibo, ki je pa bila zaprta. Nihče ni dolgo časa odgovoril na trkanje, končno pa se je prikazala mlada ženska — 23-letna Luisa Nasini — ki je enega od agentov napadla s pestmi in brcami. V kolibi, ki je velika komaj štiri kvadratne metre, so bili trije otroci: 2-letna Marcella, 1-letni Massimiliano in komaj mesec dni stara Anna. Otroci so bili očitno podhranjeni.

Agenti so poskrbeli, da so žensko — ki je bila med drugim v nosečem stanju — in najmlajšega otroka odpeljali v bolnišnico, ostala dva pa v pokrajinsko sirotišnico. Nasinijevo, ki je poročena s popravljalcem dvigal Grazianom Grazianijem, so seveda tudi aretirali. Ista usoda bo doletela tudi moža, ki je bil ob prihodu policije na delu.

PO UGRABITVI 13-LETNE DEKLICE IZ POVOLETTA

Policijski organi so zaključili preiskavo

Mlada Luisa še vedno čaka na operacijo v videmski bolnišnici

VIDEM, 4. — Policija je zaključila preiskavo v zvezi z ugrabitvijo 13-letne Luise Tomasinove iz Povoletta pri Vidmu. Namestnik državnega pravdnika dr. Diez je tudi točno določil položaj 26-letnega ugrabitelja Giorgia di Lenardisa in posamezne postavke obtožnice. Kakor smo že včeraj omenili, dolžijo mladeniča cele vrste prekrškov. Njegov branilec bo uradno imenovani odv. Luciano Centazzo.

Mala Luisa še vedno leži v videmski bolnišnici, kjer čaka na operacijo. Stanje deklice se čedalje izboljšuje in policijo je danes začela zasliševati. Povedala je, da je di Lenardis v avtu neprestano kadil. Luisa sedaj ne more prenesti dima, kakor tudi ne more gledati moških, ki bi nosili brke. Di Lenardis ima namreč precej bujne brke. Zdi se, da se di Lenardis ne zaveda, da bi bil naredil kaj hudega dekletu, priznava namreč samo poskus izsiljevanja. «Deklice nisem posilil,» se zagovarja.

Policija je popolnoma rekonstruirala pot, ki jo je di Lenardis z malo Luiso prevozil. Izvedelo se je, da sta bila tudi v bližini Gorice in Trsta, dalje še pri Cormonsu, Čedadu, Huminu in pri San Danielu.

Večkrat sta prevozila Ulico Cotonificio. V isti ulici je di Lenardis enkrat privezal deklico k drevesu, da je šel po hrano, ustavila sta se, ko je oddal na pošto pismo za Luisine starše, v isti ulici je imel biti tudi sestanek z Luisinim očetom za «predajo». Policija je ugotovila, da je pred nekaj leti v Ulici Cotonificio stanovala družina di Lenardis.

«Velika komisija» se bo sestala v Parizu

PARIZ, 4. — O veliki tovarni tovornjakov, ki jo Sovjeti nameravajo zgraditi, bodo razpravljali prihodnji teden na seji mešane francosko-sovjetske komisije, ki je sicer znana pod imenom «Velika komisija».

«Velika komisija» je eno od osnovnih orodij francosko-sovjetskega sodelovanja. Prihodnja seja bo že peta v teku štirih let. Njen namen je preučiti, kako razviti trgovsko izmenjavo med obema državama.

Kot je znano, se za gradnjo tovarne tovornjakov (letna proizvodnja bi znašala 150.000 vozil) potegujeta predvsem družbi Renault in Daimler-Benz. Sovjetska vlada bi želela, da bi prišlo do sodelovanja med obema podjetjema. Zdi se, da se bodo želje Sovjetske zveze izpolnile, ker tam zelo cenijo tovarno Renault, medtem ko je Daimler Benz znana zaradi svojih izkušenj na področju motorjev Diesel. V Franciji pa sta se seveda obe družbi spoprijeli, ker bi vsaka od njiju hotela imeti vodilno vlogo pri izvajanju načrta.

NA PROCESU PROTI MANSONU

V Tateini vili so odkrili Watsonove prstne odtise

Zdravniki so ugotovili, da Atkinsova nima nobenih organskih napak

LOS ANGELES, 4. — Nadaljevala se je danes razprava na sodišču v Los Angelesu proti Charlesu Mansonu in njegovim pomočnicam. Že spet je danes pričala skupina policijskih izvedencev znanstvenega oddelka. Izvedenec Harold J. Dolan je poročal, da so v Tateini vili našli prstni odtis Charlesa «Texa» Watsona. Točneje so odtis našli na vratih med spalnico filmske igralke in bazenom, gre pa za odtis palca. Lahko so odtis primerjali z vzorcem, ki so ga dobili, ko so aprila leta 1969 ujeli Watsona zaradi domnevne tatvine. Bivši študent Watson je še vedno v Teksasu, kjer se bori proti izgonu. Linda Kasabianova je med svojim pričevanjem večkrat poudarila, da je prav Watson «vodil» pokol v Bel Airu.

Policija je tudi odkrila drugi prstni odtis mezinca, ki naj bi bil Patricie Krenwinkelove. Na procesu je sodnik Older pregledal tudi povečane fotografije odtisov.

Sodna razprava je potekala precej mirno. Že spet se je začela pritoževati Susan Atkinsova, a sodnik ni prisluhnil njenim izjavam. Ukazal je tudi, naj dekleta ne vozijo več v sodno dvorano z vozičkom, kakor so to delali v preteklih dneh. Atkinsovo so podvrgli podrobnemu zdravniškemu pregledu, med katerim so zdravniki ugotovili, da ni utrpela nobene organske spremembe. Namestnik državnega pravdnika Aaron Stovitz je celo izjavil: «Miss Atkins je odlična igralka, skoraj presega Sarah Bernardtovo.» Vsi so se prepričali, da dekle bolečine hlini.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

KDAJ UPRAVIČENOST DO KMEČKE POKOJNINE

Ko je bila uvedena pravica do kmečke pokojnine, se je jasno začelo postavljati vprašanje norm, kdaj in kako bo imel zavarovanec do te pokojnine pravico. Predvsem je bilo postavljeno načelo, da bo za prejem kmečke pokojnine potrebno imeti vsaj za 15 let plačanih socialnih dajatev, kot to splošno velja za vse ostale kategorije zavarovancev. Naknadno se je še določilo minimalno število prispevkov, ki so potrebni za vsako leto zavarovanja, ter starostna doba, ki je potrebna, da gredo zavarovanci v pokoj. Ta starostna doba je bila določena v višini 60 let za ženske ter 65 let za moške ter velja še danes. Zato so neutemeljene vse govorice, da se je ta doba znižala na 55 let za ženske ter 60 let za moške, kot to velja za ostale zavarovance, pač pa vodijo kmečke sindikalne organizacije ostro borbo, da bi dosegle to znižanje starostne dobe. V bližnji bodočnosti pa ne bi mogli pričakovati te spremembe. Istočasno s temi splošnimi načeli kmečkega zavarovanja pa so bile določene še prehodne določbe, ki predvidevajo do leta 1971 predčasno upokojitev kmetov, tudi če nimajo še 15 let plačanih socialnih dajatev, da pa so bili zavarovani od leta 1957 dalje in da so dopolnili starostno dobo. To pomeni, da kmet, ki se je zavaroval leta 1957 in je dopolnil leta 1963 petinšestdeset let, ter je za ta leta plačeval ustrezajoče socialne dajatve, je imel že pravico do pokojnine, čeprav je bil zavarovan samo šest let in ne celih 15 let, kot je to splošno zakonsko načelo.

Zgodilo pa se je (in to je veljalo predvsem za ženske), da se zavarovanci prva leta niso zavarovali, ali pa niso imeli (na podlagi takratnega zakona, ki se je nato spremenil) zadostnega števila letnih prispevkov. Socialni zavod jim v tem primeru, kljub dopolnitvi starostne dobe, ni priznal pravice do pokojnine, ker niso imeli zadostnega števila predvidenih prispevkov. Ti predvideni prispevki pa se leto za letom večajo, dokler ne bodo dosegli vsote 15 let, tako da se nekateri zavarovanci že leta pehajo za pokojnino, ne da bi jo nikoli dosegli.

Nekaterim kmetom se je zdel ta postopek nepravilen in protizakonit ,ter so tožili socialni zavod. Ni dolgo od tega, ko je izšla razsodba sodišča, ki je dala prav kmečkim zavarovancem in ki pravi: «Zakon določa, da je treba imeti ob dopolnitvi starostne dobe v določenem letu določeno število plačanih prispevkov. To število naj se prišteva v prid pokojnine, tudi če je bilo doseženo v enem izmed naslednjih let.» V praktičnem primeru to pomeni: Če je neka ženska dopolnila 60. leto v letu 1965 in je imela do takrat plačanih 750 prispevkov, nima zato še pravice do pokojnine. Ta pokojnina pa naj bi ji po razsodbi sodišča pripadala že naslednje leto, ko bo doseglo število predvidenih prispevkov.

Vsem kmečkim zavarovancem, ki niso še prejeli kmečke pokojnine, čeprav so že dopolnili starostno dobo, iz zgoraj navedenega svetujemo, naj se obrnejo na patronat Kmečke zveze, kjer bodo dobili potrebna pojasnila in nasvete, kaj jim je sedaj napraviti.

D. C.

AMERIŠKI SENAT RAZPRAVLJA O NAČRTU «SST»

Boj za orjaška nadzvočna letala

NEW YORK, 4. — Washingtonski senat bi moral v kratkem sprejeti sklep o gradnji velikega nadzvočnega letala, ki je znano pod kratico «SST» (Supersonic Transport). Gre za sklep, ki bo imel daljnosežne posledice za ves bodoči razvoj ameriškega letalstva in predvsem letalske industrije.

Letalo «SST» bi morala zgraditi industrija letal «Boeing» iz Seattla. Ko bo nared, bo lahko prepeljalo 258 potnikov na progi New York — Pariz v 2 urah in 40 minutah, ali pa isto število potnikov na progi Los Angeles — Havajski otoki v 2 urah in 5 minutah. Orjak bi letel s hitrostjo več kot 3000 km na uro v višini okoli 20.000 metrov nad Zemljo.

Ameriška vlada je že financirala izgradnjo dveh prototipov z več kot 700 milijoni dolarjev. Duhovi so se razburili, ko je pred kratkim ministrstvo za prevoze zahtevalo odobritev kreditov še za nadaljnjih 250 milijonov dolarjev. Pravijo pa, da bosta prototipa stala več kot 3 milijarde dolarjev in da bo glavno finančno breme padlo na ameriško državo, le deloma pa na letalske družbe in na podjetje, ki bo gradilo letala. Nasprotniki tega načrta trdijo, da vlada ne bo dobila nikoli nazaj denarja, ki bi ga vložila v to pobudo. Ameriška poslanska zbornica je z rahlo večino odobrila gradnjo letala, toda v senatu bodo verjetno nastale precejšnje težave. Prav v teh dneh je gospa Joyce Teitz, ki vodi opozicijo proti gradnji letala izjavila, da se tej upira vsega skupaj 35 odst. senatorjev, medtem ko je precej drugih, ki se še niso jasno izrazili. Gotovo je, da je neka senatna podkomisija že svetovala, naj se načrt zavrne.

Opozicija proti gradnji orjaškega letala pa je tudi zunaj predstavniških organov. Newyorški župan Lindsay je izjavil, da bo občinska uprava prepovedala pristajanje tipa «SST» na letališču Kennedy. V teh dneh se mnogo govori o gradnji neke nove pristajalne steze na letališču. Ta gradnja bi baje hudo prizadela neki rezervat za divje ptice. Pravijo tudi, da se bo newyorška občina verjetno pritožila na pristojno sodišče, saj mora pač sprejeti določene sklepe glede hrupa, ki ga povzročajo nadzvočna letala, ker se zvezna vlada ni nikoli zanimala za ta problem. Lindsayeva grožnja bi utegnila veljati tudi v primerih tujih nadzvočnih letal, ki prihajajo v ZDA. Pri tem pa ne bi bila prizadeta samo bodoča orjaška letala tipa «concorde» in «TU 144», temveč tudi druga.

Zagovorniki gradnje zračnega orjaka pa pravijo, da morajo ZDA ohraniti svojo konkurenčnost vsaj v zahodnem svetu (sedaj Amerikanci pokrivajo s svojo proizvodnjo letal 80 odst. potreb zahodnega tržišča).

Čez nekaj let bo nared letalo tipa «concorde», ki ga gradijo v sodelovanju Angleži in Francozi. To letalo bo verjetno zelo omajalo ameriške položaje na tem področju. Upoštevati je treba tudi sovjetski tip nadzvočnega prevoznega letala «TU 144», ki bo nared čez nekaj let. Sovjeti že ponujajo to letalo številnim letalskim družbam v zahodni Evropi, katerim obljubljajo tudi prost polet čez Sibirijo v zameno za odkup letala.

Muggiò: Annamaria Casati na pogrebu svojega očeta markiza Camilla Casatija Stampe, ki je pred dnevi ustrelil ženo z ljubimcem, nato si pa vzel življenje